

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1-90

SLOVENECEC

== Inserati: ==
Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petlitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenemši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ograke poštne
hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Ljubljana in S. L. S.

V sredo zvečer se je vršil sijajen shod volilcev S. L. S. v »Ljudskem domu«. Zborovalna dvorana je bila natlačena polna volilcev, ki so sprejeli kandidata S. L. S. dr. Vinko Gregoriča in načelnika S. L. S. dr. Ivana Šusteršiča z velikanskim navdušenjem.

Shod je otvoril dr. Dolšak, ki je pozdravil došlega načelnika V. L. S. dr. Ivana Šusteršiča, kandidata dr. Vinko Gregoriča, dežel. odbornika dr. Evgena Lampeta kakor tudi vse došle zborovalce.

Prvi je govoril živahno pozdravljen

DR. IVAN ŠUSTERŠIČ,
ki je izvajal sledeče:

Dragi somišljeniki! Ko smo zadnjič zborovali na tem prostoru in proglasili z velikanskim navdušenjem državnozborsko kandidato dr. Vinko Gregoriča, je zborovala v istem času tudi liberalna stranka ter proglasila za svojega kandidata dr. Vladimirja Ravniharja. Liberalna stranka je pokazala s proglasitvijo te kandidature dvoje: 1. da se ne upa na dan s kako izzivajočo osebo, temveč je morala skrbno izbirati moža, ki bi ga postavila za kandidata. (Tako je!) Postavila je moža, ki ga je liberalna stranka že hudo in naravnost perfidno napadala. (Res je!) Zatekla se je k možu, o katerem so svoječasno trdili liberalci, da ni sposoben za kandidata. Kakor znano, je pred časom kandidiral pri deželnozborskih volitvah kot samostojen kandidat proti liberalni stranki in je to kandidato podpirala tudi naša stranka. Liberalna stranka je takrat udrihala z ne baš čednimi in ne baš dostojnimi sredstvi po tem možu. (Pritrjevanje.) Pokazala je pa s to kandidato, kar je drugo, tudi svojo veliko slabost. Liberalni stranki je politični boj, kot ki ji ga je napovedala S. L. S., zelo na potu. (Klic: Jih že tiši!) Zato pa sedaj išče liberalna stranka poti, po kateri bi mogla bližje priti do naše stranke. Mislili so: Kandidirali bomo dr. Ravniharja, ki je priljubljen tudi pri pristaših S. L. S.; igral bo vlogo posredovalca, da pridemo v boljše razmere. To je liberalna zvijača; pomagali

bi si rad po ovinkih, ker vedo, da ima politično moč le S. L. S. v rokah. (Pritrjevanje.) Mi pa pravimo: liberalni načrt je sicer zviti, dober pa ni. **Kajti S. L. S. se ni nikdar borila za osebo, pač pa za načela.** (Živahno odobravanje.) In liberalna stranka ni niti za senco boljša zaradi svoje kandidature v Ljubljani. (Burno pritrdjevanje.) Kljub temu ostane še vedno tista slaba, lažnjiva, surova stranka, četudi kandidira dr. Ravniharja. Mi se ne damo motiti. **Mi gremo v boj z istim ognjem, kakor če bi kandidiral na liberalni strani kak Hribar ali kaka druga oseba.** (Veselo in navdušeno pritrdjevanje.)

Liberalci se bahajo, da njihova stranka silno narašča. Pri volitvah pa se to nič ne opaža. Ravno nasprotno. Kdor hladnokrvno računa, vidi, da se pri vsakih volitvah vrste liberalnih volilcev krčijo, da je liberalna stranka vedno manjša in slabotnejša. Z uro v roki lahko konstatiramo, da bo Ljubljana prišla v tabor S. L. S. (Odobravanje.) Ali se bo to prej zgodilo ali pozneje, to je vseeno, kot sem že povedal; zgodilo se bo. (Živahno odobravanje.)

Če Ljubljana stopi v tabor S. L. S. si napravimo samo en velik koš novega dela in skrbi. Dela pa imamo že sedaj veliko; kajti s tem, da smo izvoljeni za poslance, nimamo samo zastopati Kranjske, voditi moramo tudi vseslovensko politiko in tudi slovensko-hrvaško politiko. To je velik teren in da mnogo dela. (Pritrjevanje.) Ako pride Ljubljana v tabor S. L. S., bo imela ta z Ljubljano silno veliko dela, ki ne bo lahko, kajti ravno Ljubljaničani zahtevajo zelo veliko in vedno hodijo še sedaj k poslancem naše stranke. To pa ni čudno; imeli so pač vedno slabe poslance, ki niso nič dosegli. (Burno pritrdjevanje.)

Pri izbiri teh poslancev pač ni prišla v poštev zavednost volilcev, — in samo tej okolnosti se imajo liberalci zahvaliti za svoje dosedanje »zmage« v Ljubljani. Toda dandanes vse napreduje, ko se toliko stori za prosveto, ko se volilci tolikrat poučujejo o političnih razmerah, ko se celo stari ljudje uče o napredku, tako da lahko rečemo, da zavednost ljudi vedno bolj raste. In kolikor bolj raste ta, **toliko bolj gre nazaj tudi zagovornost in ž njo liberalna stranka.** (Burno pritrdjevanje.)

Z Ljubljano bi si naložili težko politično breme na naša široka pleča. A S. L. S. se tudi tega dela ne boji, ker ponosna bi bila S. L. S., ako bi mogla reči, da je tudi Ljubljana, glavno mesto Slovenije, naša. Ko stopi Ljubljana v S. L. S., bo stranka z vso vestnostjo izvrševala vse svoje dolžnosti napram njej. **Uverjeni bodite, da bo za Ljubljano najboljše skrbjeno, ako bo v taboru S. L. S.** (Odobravanje.) Bodite pa tudi uverjeni vsi, ki volite dne 13. junija s S. L. S., da imate pri S. L. S., tudi ako propademo v Ljubljani, trdno politično zaslombo, ki je več vredna in več pomenja ter ima več moči kot ves ljubljanski magistrat. (Viharno odobravanje.)

Pozivljam vas, da daste dne 13. junija ne samo svoje glasove za S. L. S., ampak tudi, da vsak v svojem krogu poskrbi z vsemi močmi, da bomo združili častno število glasov na ime našega uglednega kandidata dr. Vinko Gregoriča. (Viharno odobravanje in burni živijo-klici.)

Dr. Dolšak predlaga, da se izreče načelniku S. L. S. dr. Ivanu Šusteršiču zahvala za njegove spodbujevalne besede. Vedno, kadar so volilci želeli, je prišel med nje, vedno se je zavzemal za njihove težnje in koristi. Bog ga živi! (Dolgotrajno viharno odobravanje.)

Navdušeno pozdravljen je nastopil na to ljubljanski državnozborski kandidat S. L. S. dr. Vinko Gregorič, ki je krasno razvil svoj program. Govor dr. Gregoričev, ki je bil predmet navdušenim ovacijam, priobčimo dobesedno.

Volilno gibanje.

Volilni okraj Kranj-škofja Loka:
FRANC DEMŠAR,
deželni poslanec na Češnjici.
Iz selške doline.

V nedeljo je govoril dr. Krek v Dražgošah in temeljito zavrnil liberalne laži proti naši stranki. Hvala Bogu, večina našega ljudstva je že izpregledala, kam vodi liberalna politika. — Sijajen shod je bil binkoštni terek na Prtovcu, kjer je ta dan spomin cerkvenega blagoslovljenja. Par železniških Sokolov je prišlo gori z namenom, da bi pri shodu nagajali, a ko so videli četo

naših mož in mladeničev, so jo odkurili z griča, še preden se je cerkveno opravilo končalo. Kandidat Demšar je poleg drugega pojasnil, koliko so liberalci oškodovali selško dolino in celi loški okraj s svojim gospodarstvom pri cestnem odboru in drugod. Za njim je govoril dr. Krek. Soglasno se je odobrila kandidatura deželnega poslanca Fr. Demšarja.

Volilni okraj Novo mesto, Črnomelj, Metlika:
EVGEN JARC,
deželni poslanec v Ljubljani.

Belokranjski Hrvatje in tamošnji liberalci.

Znano je, kako nesramno so napadli belokranjski liberalci nedavno v »Jutru« tamošnje Hrvate. Odricali so jim pripadnost k hrvaški narodnosti, psovali jih z žaljivim imenom »Vlahi«. Revni, a pošteni Žumberak so nazivali **divjim vlaškim kraljestvom.** Pripovedovali so v svojem »Jutru« o žumberškem svečenstvu, ki jim je dozdej slepo delalo stafažo nedolični stvari. Hujskali so zoper žumberške hrvaške vinotrčce, ker jim niso privoščili pri tem krvavo zasluženih vinarjev. Nato opozarjamo tamošnje Hrvate. Ne dajte svojih glasov 13. junija pripadniku tiste stranke, ki vas postavlja na nivo ciganov.

Volilni okraj Velike Lašče, Ribnica, Žužemberk:
FRANC JAKLIČ,
deželni poslanec v Dobropoljah.

Pucelj v pravi luči.

Iz Roba. Pucelj je v nedeljo med mašo pripeljal svoje agitatorje na Rob, ker sam si ne upa nikamor. Utaborili so se pri Usniku na Skali. Še predno smo prišli mi tja, si je bila ta četa izvolila predsednika, ki so ga kar seboj pripeljali, ker ga pri nas ne dobe. Kvasil je razne laži, na katere je dobil seveda takoj točen odgovor. Ker ni mogel nadaljevati govora, je z izgovorom, da mora pljuča šparat (s tem je nehal tudi v Loškem pooku) za druge shode, odkuril. Shod smo zaključili z navdušenimi klici: **Živijo Jaklič!** Kakor drugod, tako je tudi pri nas »navdušenih« za Puclja par pijancev in surovin, na katere je Pucelj lahko ponosen.

LISTEK.

Josip Vandot:
Vitranec.
Pripovedka iz davnih dni
(Dalje.)

Vrhu stopnic pa je stala Elza in je gledala s široko odprtimi očmi ta prizor. Tiho je stala in poslušala. Ko je umolknil tisti proseči glas, se je zganičila. Za hip je pomislila; potem pa je hitela po stopnicah navzdol in je stopila naravnost v dvorano. Hitro je šla k očetu in se ga je oklenila okrog vratu.

»Oče, dragi oče, usmilite se,« je prosila z mehkim glasom. »Glejte, tako hudo je jokala Breznikova teta. In Jelica — kaj poreče Jelica? Oj, kako bo jokala, oče, kako bo jokala!«

Tesno se je oklenila Elza očeta. Bridko je govorila, in oči so se ji napolnile s solzami. »Usmilite se, oče!« — Grajšček je segel z roko med sive, razmršene lase in srce se mu je skoro omečilo. Toda takrat je pogledal na gosta, ki mu je sedel na desnici. Zbadljiv in prezirljiv smehljal se je igral na blelih tujčevih ustnicah. Zbodo je to grajščaka; neprijazno je odrinil hčer-

ko od sebe in je zaklical srdito nad njo: »Pusti me s takimi besedami! Glej, da mi ne prideš tako kmalu blizu! Poberi se! Tu nimaš ničesar iskati.«

Prestrašeno je gledala mala Elza v razsrjene očetove oči. Stresla se je, ko je dvignil grajšček roko, kakor da bi jo hotel udariti. Vzkliknila je in si je zakrila oči. Potem pa je zbežala k materi, ki je stala tam pri vratih, blede in z objokanimi očmi. Dvignila je hčerko v naročje in jo stisnila mehko k sebi. Še enkrat je pogledala proseče moža; potem pa je šla počasi skozi vrata. Bridko je vzdihnila in poljubila hčerko na mokra lica.

Smeh in krohot je zavladal po širni dvorani. Govoril je grajšček in vpil, da je odmevalo daleč doli pod grad, žvenketale so kupice, in vino se je razlivalo po dolgi mizi. Zapeli so lovci veselo pesem in njihovi glasovi so plaval skozi okna doli na polje, kjer so spravljal izmučeni in trudni tlačani zadnje žito v kozolce. Ze je bilo zašlo solnce; rdele so gore v nebotičnih vrhovih; in njihova podnožja so bila modra kakor sinje nebo. Hrup in veselje na gradu je postajalo vedno večje in radostnejše. Zdelo se je, da se veselijo tam gori brezskrbni ljudje ob bogati pojedini.

Glavo sklonjeno globoko na prsi, lica blede, v srcu obup in gorje — tako je stopala Breznikica z grada nazdol in je krenila na ravno pot. Šla je preko savskega mosta in je zavila na bližnjo. Tam pa je obstala in je pogledala na visoki grad. Mirno in ponosno je stal pred njo, kakor ohol velikan, ki kaže ljudstvu svoje moči v zavesti, da ga ne premaga nihče. Glasno petje se je razlegalo doli z grada in natančno se je čulo žvenket kozarcev. Breznikica se je ozrla v pritličje grada, ki je bilo začrnelo in neprijazno. Ječe so bile tam. Dve zamreženi okni strmeli iz temnega zidovja, kakor dvoje majhnih, lokavih oči. Zazdelo se je Breznikici, da gleda izza okenca bled in obupen obraz in da proži nekdo roko iz temne odprtine.

»Martin!« je zaklicala, da je jeknilo od grada in mirnega gozda. A nihče ji ni odgovoril. Za hip je utihnilo petje na gradu. Molč je ležal po vsi dolini. Le Sava je šumela tiho in pritačeno pod gradom in se je zaletavala na črnikaste kamenčke. Noč je legla na zemljo in je ogrnila kmalu v svoj črni plašč visoki, glasni grad in tiho dolino.

Še je stala Breznikica na stezi in je strmela na omreženo okence. A noč ga ji je zakrila, in Breznikica je morala hiteti proti domu. Do hišice je prišla in

je našla Jelico na klopi. Spala je tam, in še v spanju ji je drhtelo telesce, drhtelo v krčevitem joku.

IV.

Rajni Greguc ju je bil videl prvokrat pred davnimi leti, ko je prignal prvokrat živino na planino. Tam na Hudih ravnih je bilo, kjer so rastle najlepše planinske rože. Na skalah so se solnčili zlati mežikeljni in so povešali svoje glavice, kakor bi dremali v prijetnih žarkih. Kimale so bele planinke z žametnimi cvetovi in so vabile drznega pastirja, naj jih ponese doli v dolino, kjer sijajo gorko solnce in ni snega kakor tu na planini. Ravšje se je košatilo v gostem grmovju, in njihovo rdeče cvetje se je smehljal kakor drobne zvezdice tam na bližnjem nebu. Po tratji pa je dehtelo in cvetelo, kakor da bi se bile poklicale vse rože k zborovanju. Kimal je tu modri encijan, rumena pogačica se je nagnila k nje-mu, pa mu je pripovedovala. Tam je gledal rdeči nagelj naravnost proti nebu, in zvonce, bele, modre in rumene so gledale zamišljeno na mehko travo. Dehteče mošnjice pa so odpirale svoje cvetove drobnim čebelar, ki so brenčale kroginkrog in pozdravljale svoje sestrice. Zaganjal se je vanje debeli čmrlj in jim je pokradel pred nosom ves sladki med.

Žužemberčani pozori!

Iz Žužemberka se nam piše: Neke zelo sumljive osebe iz Velikih Lašč se klatijo po naši občini in nadlegujejo ljudi. Zapirajte dobro svoje stvari. Nikar jim ne kažite glasovnic! Komur so ti ljudje napisali na glasovnico kandidata Pucelja, ga prečrtajte! Če pa ni več za rabo, pa dobite na dan volitve drugo glasovnico pri volilni komisiji. Na te glasovnice napišite ime našega kandidata Jakliča. Naši somišljeniki naj dobro pazijo na lumparije Puceljevih agitatorjev.

Kak Amerikanec je Pucelj.

Ker Pucelj prav nič ne more pokazati, kaj je že storil on in njegova stranka za kmeta, pa pripoveduje, da je že bil enkrat v Ameriki. Mogoče je, da bo moral zopet kmalu tja iti. Nikar pa ne mislite, da je šel tja za zaslužkom in poštenim delom, kakor gre ti soče naših mož in mladeničev. Ne! On je pobegnil tja in seboj odpeljal nedoletno sodnikovo hčer, ker oče ni hotel, da bi se poročila s takim človekom. V Ameriki pa ni delal ne v tovarnah, ne v jamah in nikjer kjer se mora količkaj trpeti, ker mu delo že od nekdaj smrdi. Pač pa se je potuhnil, je skril svoje liberalne rožičke in šel h katoliškemu župniku pokoj. Šusteršiču, da mu preskrbi kako delo. Plemeniti mož ga ni poznal in ga je sprejel v pisarno »Amerikanskega Slovenca«. Iz hvaležnosti pa zabavlja proti duhovnikom, našim katoliškim listom in naši stranki! Tak je Amerikanec Pucelj!

Pozor pred »Puceljovci«!

Ker uganjajo Pucelj in njegovi agitatorji agitacijo po vseh cestah, po železnici, — prihajajo od raznih strani vprašanja, če je res, da so vasi v velikolaškem okraju vse za Pucelja. Odgovorjamo na to, da je vse to grda laž, da se ljudje doma smejejo in norčujejo iz Pucelja — in da bodo šli vsi voliti Jakliča kot pred štirimi leti — iz vzemši kar je liberalcev v Velikih Laščah, ki so še vedno volili liberalno in bodo. Sicer imajo pa tudi ti sedaj svoj špas in kratak čas, ki ga jim napravlja »kandidatura Pucelj«. Sveta dolžnost vseh naših ljudi je, da opozore na to somišljenike, da se ne bo kdo vjel na limanice velikolaških liberalcev. Brezobziren boj tem lažnjivim zapeljivcem.

Pucelj v Sodražici.

Binkoštni ponedeljek je zelo odvisni kandidat Pucelj tudi Sodražico počastil. Liberalci so se od prvega do zadnjega zbrali v gostilni Franceta Fajdiga, da pokažejo vso svojo moč. Bilo je tudi nekaj tujih obrazov, ker Pucelj kakor drugi liberalni kandidati, nekaj privrženec iz Velikih Lašč seboj po shodih vlačil, da delajo medklice in število zborovalcev povečajo. Pametna misel. Iz radovednosti se je udeležilo par naših volilcev. Shodu je predsedoval Jože Oberstar, ki tudi to pot ni mogel drugače kakor, da se je nekoliko obregnil ob občinski odbor, v katerem on nima več časti sedeti. Hvala mu za odkrite besede! Pucelj ima kot »cestinar« lepo krščansko navado, da najraje zboruje med službo božjo. Med jutranjo se je peljal v Loški potok, med dopoldansko je imel tamkaj klaverno shod, med popoldansko pa v Sodražici. Kvasil je že stokrat obrabljene fraze o svoji neodvisnosti in Jakličevi odvisnosti, kot po božen katolik se je rahlo dotaknil duhovščine in njenega terorizma. Kar pa sam ni povedal, je pa dostavil Iv. Rus iz Loskega potoka, kateri je za enkrat kandidatsko čast prepustil Pucelju, češ, naj pa še on enkrat pogori, saj sem jaz tudi že imel to čast. Našega poročevalca so precej postrani gledali in tudi nekoliko zbadali, zlasti nek človek, ki je pred shodom malo pregloboko v kozarec pogledal. Pucelj s svojim shodom ni nikogar pridobil, ker navzoči pristni liberalci ne bodo drugega volili kot liberalca, naj se piše Pucelj ali Višnikar. V njegovem imenu pa na tem mestu izrekamo zahvalo Francetu Pircu iz Zimaric, ki je poleg svoje navdušene osebe pripeljal tudi še par drugih žimarskih naprednjakov, da bi bil shod veličastnejši. Po večernicah je naša stranka napravila svoj shod, na katerem se je brez posebnih vabil zbralo lepo število naših somišljenikov. Shod, na katerem so govorili poslanec Bartol, viskošolec Maršič, občinska svetovalec Oražem in Lavrenčič ter domači g. župnik, je z navdušenjem sprejel kandidaturu Jakličovo. Že danes lahko prerokujemo, da Sodražica Pucelja ne bo na konja posadila, njegovi volilci naj se pa že naprej pripravijo, da bodo dne 13. t. m. zopet »ta kratko« vlekli.

V vse slovenske družine „Slovenca“!
Agitirajte, da se po več oseb skupaj naroči na „Slovenca“!

Volilni okraj Litija, Višnja gora, Radeče:

FRANC POVŠE,
deželni poslanec v Ljubljani.

Iz kandrške - kolovraške okolice.

Na binkoštno nedeljo je liberalni kandidat Reisner lovil čast državnega poslanca v kanderski in kolovraški občini. Že na Vačah se mu je slabo godilo; tam ga je poslušalo komaj 20 liberalnih gimpeljnov. Še slabše se mu je godilo pozneje. Vozeč se proti Obreziji se je liberalce Reisner prepričal, da tukaj ljudje za liberalca ne marajo. Na Obreziji je bil shod naznanjen okrog 1. ure popoldne. Že preje je pisal, da je imel že drugod shode, kakor v Litiji; modro pa je zamolčal, da ljudje njegovih shodov ne obiskujejo, in da se celo liberalci muzajo njegovim govorom. Po pravici! Preneumno je slišati, kako kandidat, ki se kmetom za poslanca ponuja, govori za to, da se meja srbski in sploh balkanski živini odpre. Reisnerja in z njim vred celo liberalno gardo gotovo po glavi trga, če misli, da bo kdaj kmet liberalca volil. Ta Reisnerjeva agitacijska pot je bila zanj in za liberalce velika blamaža. Te blamaže se je osebno udeležil tudi neki Roglič iz Litije? Kdo pa je ta Roglič? Zemljiški knjigovodja v pokoju in hkrati pisar pri advokatu Jamšku. Samoobsebi se umeje, da ta mož ima gotovo pravico, za liberalce agitirati, če mu njegov šef to pusti. A nekaj je tu vredno, da se omeni. Ko je za liberalnega Reisnerja agitiral, je pravil, da ga je vlada imenovala za volilnega komisarja. No to bo lep volilni komisar!

S Save pri Litiji.

»Slovenski Dom« priobčil je dopis s Save pri Litiji, v katerem lažnjivi dopisnik pravi, da je: »Klerikalnemu kandidatu Povšetu lahko žal, da ni imel preteklo nedeljo pri nas napovedanega volilnega shoda. Naš fajmošter si je dal prejšnjo nedeljo na prižnici več opraviti z agitacijo za prav obilno udeležbo na tem shodu («vsi pridite, katerim vam je za Boga, za Marijo, za nebesa»), kakor največji praznik za besedo božjo.« — Dragi prijatelj-dopisnik, kje si bil tisto nedeljo pri pridigi, ko je savski župnik govoril na prižnici prej omenjene besede. — župnik sploh ni pridigoval, ampak g. vodja Janez Kalan — in je ljudi vabil za obilno udeležbo na tem shodu? Če si bil, moraš biti prepričan, da si ne samo lažnjivec, ampak pravi obrekljivec in slepar. Če dokažeš z verodostojnimi pričami, da je savski župnik sploh že kedaj v teku šestih let agitiral za kak volilni shod ali volitev s prej navedenimi besedami. «vsi pridite, katerim vam je za Boga, za Marijo, za nebesa», dobiš za svojo trditev 200 K. Ker pa nisi pošten in na svoje obrekovanje nič ne daš, bodi vsaj toliko pošten, da plačaš tudi ti 200 K za most čez Savo, kateri se po tvojem mnenju ne bo gradil po prizadevanju vrlega našega dosedanega in prihodnjega deželnega in državnega poslanca. Ker si pa toliko skrben za most čez Savo, bodi prepričan, da ga bo naš prih. volitvah izvoljeni poslanec g. Povše desetkrat prej napravil, ker ima že od železničnega ministrstva kupljenega in zraven še zagotovljeno državno podporo, kakor od tebe priporočeni Jožef Reisner.

Volilci! Pozor! Pozor!

Za državne volitve dne 13. junija treba glasovnice pravilno popisati, drugače se lahko pripeti, da se glasovnica proglasi kot neveljavna in je glas vničen.

Zapišite vse natančno tako, kakor sledi (ime, priimek, poklic in bivališče):

1. V volilnem okraju mesto Ljubljana:

Dr. Vinko Gregorič,
zdravnik v Ljubljani.

2. V ljubljanski okolici:

Dr. Ivan Šusteršič,
deželni poslanec v Ljubljani.

3. V volilnem okraju Radovljica, Kranjska gora, Tržič:

Josip Pogačnik,
deželni poslanec v Podnartu.

4. V volilnem okraju Kranjsko fja Loka:

Franc Demšar,
deželni poslanec na Češnjici.

5. V volilnem okraju Kamnik-Brdo:

Dr. Janez Krek,
deželni poslanec v Ljubljani.

6. V volilnem okraju Vrhnika, Logatec, Idrija, Cirknica:

Josip Gostinčar,
posestnik v Ljubljani.

7. V volilnem okraju Postojna, Senožeče, Ilir. Bistrica, Vipava, Lož:

Dr. Ignacij Žitnik,
deželni poslanec v Ljubljani.

8. V volilnem okraju Litija, Višnja gora, Radeče:

Franc Povše,
deželni poslanec v Ljubljani.

9. V volilnem okraju Krško, Kostanjevica, Mokronog, Trebnje:

Ivan Hladnik,
deželni poslanec na Trebelnem.

10. V volilnem okraju Velike Lašče, Ribnica, Žužemberk:

Franc Jaklič,
deželni poslanec v Dobropoljah.

11. V volilnem okraju Novo mesto, Črnomelj, Metlika:

Evgen Jarc,
deželni poslanec v Ljubljani.

Zapišite natančno tako in vsaka glasovnica bo absolutno veljavna!
Pristaviti pa ne smete ničesar, sicer je lahko glas neveljaven.

LETOŠNJE CESARKE VAJE.

začetkom septembra na Zgornjem Ogrskem bodo armadne vaze. Udeležbe se jih 6., 10. in 11. armadni zbor. Poveljevala bosta nasprotnim si armadam nadvojvoda Friderik in general pehote vitez Frank. Armadi bosta močni 180 bataljonov pehote, 96 kavalerijskih eskadronov, 288 topov, 150 strojnih pušk, nad 90.000 mož. Preizkusili bodo tudi vojaške zrakoplove in eroplane.

RAZPUST LAŠKE ZBORNICE.

»Tribuna« objavlja poluradni članek ki grozi, da bo vlada razpustila državni zbor.

ALBANSKA VSTAJA SE ŠIRI.

Iz Mitrovice se poroča v Belgrad, da je izbruhnila vstaja tudi v Djakovaru in da se bije v djakovarski okolici hud boj med vstaši in turškimi vojaki.

VOJNA MED RUSIJO IN KITAJSKO.

Iz Peterburga se poroča: Množe se poročila o nevarnosti, da izbruhne vojka med Kitajsko in Rusijo. Peterburško časopisje poroča, da izroči Rusija Kitajski ultimatum.

GROZODEJSTVA V MAROKU.

Poveljnik maročanskih vstašev, Tazzia je vjel in do smrti mučil nekega Španca in dva njegova sinova. Sultanovi vojaki so oplenili več vasi, vjeli otroke in žene so pa prodali na sejmu v Fezu.

Liberalna „Glavna“ posojilnica pred porotniki.

Tretji dan razprave.

Popoldne.

Državni pravdnik poda z ozirom na dopoldanski protest dr. Novaka lojalno izjavo, da z besedami: »Ta denar je bil v vodo vržen« je mislil: »Kar je šlo v Thal, je bilo kakor v vodo vrženo.« Najmanj pa je njegov namen ljudem svetovati, da naj začnejo jemati denar iz hranilnic, ker bi bila to samo njihova škoda. Škoda bodo pa imeli zadružniki. Dr. Novak vzame izjavo lojalno na znanje in pravi: Vložniki bodo dobili svoj denar, samo nekoliko bodo morali čakati.

Nato se začne zaslišavanje prič, katero je trajalo do tri četrti na devet zvečer. Večinoma so bili zaslišani načelniki hranilnic, ki so nalagale v Gl. posojilnico.

Prvi je bil zaslišan dr. Oražen, predsednik likvidacijskega odbora, ki se je bolj brigal za sanacijo, kakor za knjige. V preiskavi je izjavil, če bi Megliču več ne dajali, bi moral ta že davno konkurz napovedati. Ko je dejal dr. Hudniku, kako more tako lumparijo kriti, je ta molčal.

Druga priča deželni računski uradnik Ivan Mikuš pravi, da je bil zlasti zadružni register v neredu. Dvomljive tirjatve so v računih vlekli naprej, ker bi drugače bila Glavna posojilnica pasivna. Rogelj ni hotel sploh dati odgovora, zakaj so izradirali Provizija Jošt. Zlasti se jim je čudno zdelo, da so se odpovedovali glavni deleži, katere je prevzemal dr. Hudnik.

Mestni blagajnik Anton Trstenjak je svetoval Zalazniku, naj izstopi iz Gl.

posojilnice, ker so se mu videli računski zaključki nepravilni. Govorilo se je o izgubah, a so vendar izkazovali od leta do leta večje dobičke. Lavrenčič, upravitelj Thala, je bil prej baje muzikant s citrami. Ko je priča pred leti poslal svojega uradnika, da realizira knjižico nekega Amerikanca, ni hotel Rogelj izplačati, češ, ta človek ne rabi denarja. Da revizor, četudi ravnatelj, dobiva nagrade, ni navada. Ravnanje dr. Hudnika ni pravilno, a človeško razumljivo v takem položaju. Na dr. Hudnikovo vprašanje, ali misli kaj ne poštenega o njem, priča zanika, opozarja pa na dejstvo, da je zadružni milieu na Slovenskem okužen, zadružno gibanje je izgubilo cilj in pamet, ker sili čez deželne meje in špekulira. Temu velikemu bolniku se mora pomagati, morda pa ni zadnjič, da obravnava tak slučaj pred poroto. Dr. Hudnik je bil pokvarjen od te epidemije. Če je dr. Hudnik po prepovedi leta 1908 kljub temu še nadalje jemal denar za Thal, to ni pravilno. — Državni pravdnik: Jaz pravim, da še malo več kot to. — Priča: Nedopustno. — Dr. Neuburger: Še malo več. — Dr. Hudnik vstane in zatrjuje, da ni bilo prepovedi in da je v sporazumu z upravnim svetom naročil, naj prevzame vodstvo Andrej Mauer. — Prebereta se izpovedi Verčiča in Kamenška, ki ne povesta nič važnega. — Avgust Peruzzi, tajnik Kmetске posojilnice v Ljubljani, izpove, da je dr. Hudnik prišel k njim in prosil za 40.000 K in zahteval nek arrangement za Glavno posojilnico. V zvezi s Kreditno banko so revidirali Glavno posojilnico, proti čemur dr. Hudnik ni imel pomislekov. A stanje ni bilo ugodno, mnogo neizterljivega; posebna nesreča je bil Thal. O osebni poštenosti dr. Hudnika in Knifca je prepričan. Iz Otto Bayerjevega pisma je razvidno, da niso pri Kmetški posojilnici že več let Glavni posojilnici zaupali, ker je dajala previsoke obresti.

Nato se zasliši Ella Auer, hči pokojnega Veršeca, ki zanika, da bi bil njen oče bankir in obenem pri Glavni posojilnici. Bila ni samo ena blagajna, ampak dve, če ne celo tri. Dr. Hudnik je vzel ob očetovi smrti ključke od blagajne, čeprav je bila privatna, in jih je vrnil šele drugi dan po Putrichu. Izročil je vložno knjižico na 3000 gld. in 200 gld. v denarju. Notar Gogala je pri inventuri konstatiral, da je manjkala knjiga vrednostnih papirjev in nekaj zlatov. O kontu »Lombard Veršec« je izvedela šele iz Bradaškovega »Poslanega« v »Slovenca«. Kot trgovsko izveščana je nato takoj izračunala po knjigah svojega očeta, da bi ji Hudnik moral izročiti čez 7000 gld., izročil pa ji je samo 3000 gld. Iz poštne hranilnice ni bilo nič dvignjenega. Oče ni materi prav nič povedal, da so izginili vrednostni papirji. Mati je dolžnica takoj plačala, o Predovičevih menicah je izvedela šele iz razprave. — Dr. Hudnik ugovarja, da bi bili dve blagajni in očita dvomljivo vrednost tiste hranilne knjižice. Mati in hči nista dvignili te svote pri Glavni, kjer bi se uprli tej knjižici, ampak sta dvignili po neki drugi hranilnici, hranilnicam si pa Glavna ni upala ugovarjati pri realizaciji. Na vprašanje predsednika Pajka zakaj ni ob smrti izročil rajše vsega denarja, pravi dr. Hudnik: Zakaj bi ne naložil; to je bila vloga za Glavno posojilnico. — Preberejo se pisma Veršecove vdove, kavarnarja Krapeža in notarja Hafnerja, ki je sodeloval pri inventuri.

Začne se zasliševanje prič o hranilnicah.

Mariborska posojilnica je po izpovedi bivšega tajnika Mirko Reicherja nalagala pri Glavni brez Joštovega prigovarjanja samostojno. Vzrok: okrožnice, visoke obresti. Ker pa jim je Glavna posojilnica delala časih kake zadržke, so vse dvignili. Dr. Hudnik opravičuje, da je bilo v denarni krizi 5% odstotno obrestovanje popolnoma normalno in v redu, ker se ni obljubovalo za celo leto, ampak se je že po enem mesecu znižalo.

Zasliši se dr. Svigelj, odvetnik v Ljubljani, ki je po naročilu likvidacijskega odbora vložil tožbe proti dolžnikom. Šele v tem času je spoznal, kako se je delalo, posebno Megliču se je čudil. Samo prepisovalo se je, obresti pa pripisovale. Ko je naprošen lansko jesen od dr. Hočevarja telefonično vprašan v Glavni, kako je z zavodom, mu je Rogelj odgovoril, da dobro. Dr. Hudnik protestira, da se na ta način dela »štimumgo«.

Franc Šerko, trgovec iz Cerknice, pove, da so iz Glavne vse dvignili. Leta 1901 ali 1902 je rekel Jošt pri reviziji, da ni pametno, če imajo vse pri enem zavodu naloženo. Dr. Hudnika pozna samo po obrazu.

Po izpovedi Avgusta Kunca, načelnika posojilnice v Črnomlju, se je

ta dala zapeljati po ugodni bilanci, dobrih obrestih, visokem številu udov in močnih rezervah. Tirjati imajo še 13 tisoč kron. Pred petimi ali šestimi leti mu je Jošt odsvetoval nalaganje pri Glavni, češ, da ima preveč raztresen denar.

Predsednik Pajk Joštu: Zakaj ste tako hitro menjavali svoje mnenje o Glavni? — Jošt: Če sem odsvetoval, sem agital, da bi članice nalagale denar v centralo v Celju.

Janko Toman, nadučitelj in načelnik posojilnice v Moravčah, izpove, da nimajo nič več pri Glavni. Približno leta 1906 je Jošt omenil, naj ne nalagajo več.

Franc Baš, načelnik hranilnice v Gotovljah, Joštovem rojstnem kraju, ima tirjati 65.227 K. Nalagati so začeli leta 1906, po nasvetu Jošta, ker je bil domačin, ustanovnik te posojilnice, zraven pa še revizor in ravnatelj.

Anton Elender izpove, da je posojilnica v Mozirju začela nalagati leta 1907 vsled pisma, v katerem se ponuja 5¼ odstotka. Tirjati imajo 44.134 kron. Jošt mu ni osebno prigovarjal, pač pa je Feliks Tribuč, načelnik gornjesavinjske posojilnice tisti, kateremu je Jošt začetkom leta 1907 in še večkrat kasneje zadrževal, da stoji Glavna dobro. Do lanskega septembra mu je Glavna točno izplačevala. Predsednik prebere Rogljevo pismo, v katerem zahtevajo šestmesečno odpovedno dobo vsled kraha na Koroškem, ker so do avgusta 1910 143.000 K vlog več izplačali nego prejeli.

Feliks Tribuč potrdi zgorajšnjo izpoved.

Anton Brezovnik, učitelj v p. in načelnik posojilnice v Vojniku, izpove, da so se dali premošči po zelo ugodni bilanci in pismu od 17. novembra 1909, v katerem se jim obljublja 5¼% obresti in pardnevna odpoved tudi za večje zneske. Podpisana sta Rogelj in Knific. Dne 27. januarja 1910 je vprašal Jošta: Ali je pri Glavni varno? Jošt mu je odgovoril: Seveda, saj imamo tudi mi čez 100.000 K naloženih.

Karol Schwentner iz Vranskega: Nalagali so vsled pisma iz leta 1906 in ker mu je Jošt pri reviziji maja 1908 zadrževal, da je varno.

Jošt: Ali se ne spominjaš, da si rekel, da nalagate, da kaj zaslužite?

Priča: Mi tam nalagamo, kjer so visoke obresti.

Alojzij Podmenik iz Dola pri Laškem izpove, da je Jošt zatrdil tajniku Brusu, da je Glavna posojilnica zanesljiva. Leta 1907 so dobi tudi od nje pismo.

Franc Pikl, posojilniški tajnik v Zalcu. Vlagali so že prej, ker jim je obrestna mera ugajala. V Celju se je priča proti Joštu izrazil, da Glavna ni varna, nakar je Jošt rekel, da je varna, ker ima tudi on tam naloženo.

Državni pravdnik: V preiskavi ste rekli, da ste nalagali brez Joštovega posredovanja; par let sploh niste imeli nobene vloge pri Glavni.

Priča prizna knočno jim je Glavna obljubila 6 odstotkov. Imajo 30.000 K, ki so pa pokrite z menicami upravnega sveta.

Jošt: Prekinili ste zvezo z Glavno, ker ste bili sami v stiski in sami zvezi dolžni; ker je okrog Zalca nastalo polno raffajznov in ker pa se Vam je hmelj dobro obnesel, ste dobili zopet dosti denarja in nalagali. Zalska posojilnica pa ima čisto bančno poslovanje.

Tomaž Koprivc iz Zagorja, važna priča, znana iz obtožnice. Opozarjamo tu na obtožnico. Mauer je doma iz Zagorja, bil je takrat načelnik posojilnice in po dogovoru z Joštom in Hudnikom je ta pisal pismo na Zadržno zvezo v Celje, naj naloži v Zagorsko po 5 odstot. da jih je ta naložila v Glavno po 5 ¼. Predsednik prebere osem pisem v tej zadevi, ki natančno osvetljujejo vso manipulacijo. Kunej je bolj natančno revidiral nego Jošt. Štibler je rekel, da bi on gotovo prišel na to manipulacijo, če bi revidiral Zagorsko posojilnico. Pri Glavni imajo 266.000 kron. Zadržna zveza v Celju zahteva od Zagorske izposojeno vsoto nazaj, čeravno je dal Jošt zagotovilo, da jih prej ne bo terjala, dokler Glavna sama ne vrne Zagorski. Zadržna zveza ne prizna Joštove obveze, priča pa pravi, da se bo Zagorska držala tega pisma, ker je pod firmo podpisan Jošt kot ravnatelj. Državni pravdnik: Le držite se tega!

Priča Feliks Udovič pravi, da mu je vse t opravil Koprivc, ki je tudi rekel, da je vsega tega kriv nek revizor Jošt, ki bi moral vedeti, kako je z Glavno.

Po kratkem odmoru je bil ob 7. zvečer zaslišan sedanji predsednik Zadržne zveze v Celju dr. Božič. Za dva računa je zvedel šele kasneje, ker pri tako velikem zavodu se načelstvo in

nadzorstvo more bolj brigati za kredite, nego za vloge, ki so jih imeli večinoma v bankah. Zdi se mu, da se je leta 1909 govorilo, da ima Glavna preveč kredita in da ji mora odpovedati, nakar je Jošt zadrževal sigurnost.

Jošt izgovarja dvojni račun s tem, da je 1. julija morda knjigovodstvo preneslo to vsoto 100.000 K, ker je Glavna že prej imela manjše naložbe, a ta konto ni znašal skoro nič več, drugi pa je bil velik. On je imel prav malo opraviti s knjigovodstvom. Odločno pa zanika, da bi uradnikom Glavne rekel, naj se ne boje mlajšega revizorja, češ, da ne bo nič našel, kar tudi Knific potudi, da je rekel, da bo prišel drugi revizor, menda novinec.

Dr. Kukovca ni bilo k zaslišanju, prebere se pa njegova izpoved, v kateri med drugim poroča, da so po Štiblerjevi reviziji aprila 1910 zahtevali od Glavne, da hitro popravi vse, kar je Štibler grajal, posebno prevelike osebne kredite. Neresnica je, da bi Jošt predlagal, naj Glavno izključijo iz svoje Zveze in vse od nje iztirjajo.

Nato se zasliši Štefan Pernat, načelnik in blagajnik posojilnice v Ormožu, eden glavnih dokazov državnega pravdnika proti Joštu. Pri Glavni nimajo nič več. Izpove, da se je Jošt proti tajniku Miha Korošcu izrazil, da pri Glavni ni varno, da so slabi gospodari. Prebere se izpoved Korošca. Pri niki reviziji je Jošt zapazil, da imajo 20 do 30.000 K naloženih pri Glavni. Ko Jošt to zapazi, jim je zaupno svetoval, da naj dvignejo, ker Glavna daje osebam po 1 milijon kredita.

Joštov zagovor: Korošec je bil neizkušen posojilničar, pomagal sem mu delati bilanco. Ormož je bil edin kraj, kjer sta bili dve posojilnici. Korošec je hotel imeti velik zavod, ki naj bi bil neka velika centrala in zato so prejemale vloge proti višjim obrestim. To sem grajal v tem smislu: Tam ste dolžni, tu imate naloženo in hočete biti neka centrala. Da bi se izrazil, da daje Glavna osebam po 1 milijon kredita, je nemogoče.

V zadevi hranilnice v Kranju se zasliši Kar. Windischer. Iz pisma dr. Hudnika na Pavšlarja je razvidno, v kako grozni stiski je bila Glavna koncem novembra 1910. Iz pisma Rajko Marenčiča je razvidno, da smatra vlogo hranilnice v Kranju za svojo in jo on krije.

Zadnji se zasliši policijski komisar Jančigaj v zadevi Antona Vadnal, kateremu ni hotel Rogelj izplačati vloge od Glavne in realizirano vlogo Postojnske posojilnice. Iz skandene knjige Rogljeve je potem spoznal, da je bil ta res dolžan dne 27. novembra 1910 izplačati samo 2000 K.

Zaključek ob tričetrt na devet zvečer.

Četrti dan razprave.

Ob pol 10. uri se nadaljuje razprava. Prvi je zaslišan kot priča Vladislav Pečanka, ravnatelj Ljubljanske kreditne banke, ki je govoril

o zvezi Kreditne banke z Glavno posojilnico.

Ljubljanska kreditna banka je bila z Glavno posojilnico v zvezi od 1. 1902. Sprejemala je v eskompt menice, katere so pa sopodpisali tudi člani upravnega sveta Glavne posojilnice. Ko se je zvedelo, kako stoji Glavna posojilnica, se je Kreditna banka takoj intabulirala na posestva upravnih svetnikov za končno vsoto 60.000 K. — Na vprašanje drž. pravdnika odgovori priča, da izplačuje Kreditna banka vložne knjižice do 500 K. — Na večje vloge daje tudi posojila proti akceptu in zastavi vložne knjižice do 50%.

Nadsvetnik Višnikar

je bil predsednik likvidacijskega odbora. Izjavi, da je bilo uradovanje precej v redu; sumljivih reči ni našel. Vzrok poloma je, ker je Glavna posojilnica brez varnosti dajala visoka posojila in pa nesrečne špekulacije. — Vseh članov je bilo vpisanih 808, od teh je 12 nepravilnih. V splošnem je 500 članov, na katere se more računati. Izračunal je, da pri primanjkljaju dveh milijonov pride na vsak petkronski delež okroglo 2000 K. Bradaška in Mikuž sta kot računski uradniki napravila bilanco. V seji likvidacijskega odbora je Bradaška zahteval, da se napove konkurz. Priča je temu ugovarjal, češ da je treba prej vse urediti. Bradaška je nato sam pri sodišču stavil predlog za otvoritev konkurza. Na pričo je napravil Bradaška vtis, kakor da hoče preprečiti, da bi se cela stvar preje uredila. Priči se zdi tudi čudno, kako je računl Bradaška, da je prišel do tako velikega primanjkljaja, nakar mu pove predsednik, da je Bradaška vzel med neizterljive dolžnike tudi Pavšlarja. — Po mnenju priče je bila Glavna posojil-

nica ves čas svojega obstanka pasivna.

Dr. Hudnik: Vi ste sodni nadsvetnik. Službovali ste na Kranjskem, znane so Vam kot predsedniku likvidacijskega odbora tudi razmere pri Glavni posojilnici. Ali ste prepričani, da sem se jaz žrtvoval za Glavno posojilnico in pri tem sebe rušil?

Državni pravdnik protestira proti temu vprašanju. — Dr. Novak stavi predlog, da se dovoli to vprašanje. Po kratkem posvetovanju je sodni dvor odklonil predlog dr. Novaka.

Dr. Novak vpraša pričo, če si je dr. Hudnik prihranil denar.

Priča: Nisem opazil, da bi si prihranil.

Dr. Novak: Ali je njegova brata oškodoval?

Priča: En brat je član.

Megličev dolg.

Priča Vladimir Veršec je bil od junija 1908 do oktobra 1910 pri Megliču v službi. V tem času se ni napravila nobena bilanca in je tudi Glavna posojilnica ni zahtevala. Pač pa je priča sam od sebe sestavil bilanco ter prišel do zaključka, da je okoli 150.000 pasiva. Vprašal je Rogla, če mu je znano, kako trdka stoji, nakar mu je Rogl odgovoril, da ve, da ni vse tako v redu, kakor bi moralo biti. Priča mu je nato povedal, da je 150.000 K pasiv.

Rogl: Meglič je bil potem pri meni in zatrdil, da to ni res, da je Veršeca spodil in da ta to iz masčevanja okoli govori. Meni je to zadostovalo.

Na vprašanje državnega pravdnika potrdi priča, da se je Melhior Tomc (sin Megličeve soproge) hvalil: »Saj imamo mi Glavno posojilnico v rokah, ne pa ona nas. Če mi zapremo, mora tudi ona zapreti.«

Priča Stanislav Udovič je bil tudi pri Megliču kot trgovski pomočnik. Premošnje razmere Megliča so bile slabe. Priča govori tako tiho, da ga niti porotniki ne slišijo in to kljub pozivu, naj govori glasneje.

Prečita se izpoved Megličeve žene, katera je izpovedala, da ji ni bilo ničesar znanega o zvezi njenega moža z Glavno posojilnico. Šele sedaj je to izvedela.

Druge priče.

Janko Traven je imel pri Glavni posojilnici 30.000 K dolga. Prišel je v krido. V pokritje svojega dolga je izročil na zahtevo dr. Hudnika svoje terjatve v znesku 37.000 kron. Dosedaj se je od tega izterjalo okoli 6000 K.

Robert Pollak, žid, priseže s pokritim klobukom. Bil je član upravnega sveta. Pozneje je odstopil ter odpovedal deleže. Govorilo se je, da je bil primanjkljaj po Veršecu. Dr. Hudnik je bil zavarovan za 36.000 kron. To je dr. Oblak zarubil in se je svota izplačala konkurzni masi.

Anton Vadnal je imel pri Glavni posojilnici naloženega čez 2000 kron. V začetku decembra 1910 je vlogo odpovedal, ker je nujno rabil denar. Pozneje je prinesel še svojo hranilno knjižico postojnske posojilnice v Glavno posojilnico, naj bi jo realizirala in potem njemu ves denar izročila. Ko je o Božiču prišel po denar, se mu je reklo: »Ga nimamo.« Vprašal je, če so realizirali hranilno knjižico postojnske posojilnice, kar so mu potrdili. Rekel je, naj mu vsaj ta denar dajo, nakar se mu je zopet odgovorilo: »Ga nimamo.«

Pajk: Kateri pa je to rekel? Priča si ogleda obtožence ter pokaže na Rogla rekoč: »Tale, pa je bil takrat bolj močan.« Šele s posredovanjem policije je dobil priča 2000 kron.

Pavšlar in njegove vodne sile.

Tomaž Pavšlar je bil od leta 1900. v zvezi z Glavno posojilnico. Njegov dolg je znašal do novega leta 1902.000 K. Jemal je počasi, kolikor je pač rabil za svoja podjetja. Dajal je žitne menice. Ves ta denar je porabil za svoja podjetja. Pravi, da ima koncepcijo za električno centralo. Njegove vodne sile so zunanji izvedenci cenili od 1.400.000 do dva milijona kron. Nato priča na dolgo razklada svoje načrte in trdi, da jih bo čisto gotovo prodal. Glede pogajanj z deželnim odborom pravi Pavšlar, da ga je deželni odbor vodil za nos in da se je nek visok uradnik deželnega odbora (pozneje je povedal, da je bil to svetnik Zamida) izrazil: »Pavšlar bo tako kmalu prišel v konkurz; zakaj bomo hiteli, saj bomo pozneje itak zelo poceni dobili.«

Nato prečita predsednik dva dopisa deželnega odbora Pavšlarju, v katerih deželni odbor piše, da preje ne more predlagati deželnemu zboru te kupčije, dokler Pavšlar ne odneha od skrajno pretiranih cen in dokler ne bodo projekti popolnoma v redu. Na vprašanje predsednikovo pove priča, da mu je dr. Hudnik rekel, da bo moral še kaj dati

Glavni posojilnici, ker ga toliko časa čaka na povračitev posojila. Nato je priča podpisal izjavo, da bo dal 3% kupnine, kadar bo prejel denar za vodne sile. To je storil čisto prostovoljno. V izjavi je sicer pisano, da to dobi dr. Hudnik, vendar je on dobil vtis, da bo to za Glavno posojilnico, ne pa za dr. Hudnika.

Svoje projekte bi lahko že desetkrat prodal, če ga ne bi deželni odbor vodil za nos. Državni pravdnik ugovarja. Pajk: »Pa bi jih prodali.«

Priča: Meni je bilo na tem, da pride to v roke domačinov, da se mi ne bi moglo pozneje v tem oziru očitati, da sem prodal tujcem.

Predsednik prečita Pavšlarjevo izpoved v predpreiskavi.

Državni pravdnik konstatira, da je Pavšlar v predpreiskavi izpovedal čisto drugače kakor danes, in pravi: »Vi ste popolnoma premenili izpoved. Že vemo zakaj. Danes ste napadali deželni odbor. Se bomo še kje drugod videli.«

(Dalje pred telefonskimi poročili.)

Učiteljski vestnik.

— Iz Dobropolj. Zborovanje dolenjske podružnice »Slomškove zveze«, ki je bilo dne 6. t. m. v Dobropoljah, je bilo prav lepo. Zbralo se je nad 30 tovarišev in tovarišic ob blizu in daleč kljub temu, da je bil ta dan nesrečno izbran vsled binkoštnih počitnic. Vršilo se je vse po sledečem redu: 1. Ob 10. uri je bila sv. maša na Rebri pri sv. Antonu. Daroval jo je preč. gosp. nadžupnik A. Ramoveš, ki se je še vedno pokazal naklonjenega učiteljstvu. Hvala mu! Po maši je bil navadni občni zbor. V odbor so izvoljeni: Pirnat, Lobe, župnik Vidregar, učiteljica M. Tomc in Štrukelj. Še pred občnim zborom pa so se vrstili mnogovrstni običajni navdušeni pozdravi in govori. Glavna točka zborovanja je bilo predavanje tovariša nadučitelja Fortunata Lužarja o zadržništvu in ljudski šoli. V mnogoletnem zadržnem delovanju pridobil si je tovariš Lužar toliko znanja in praktične uporabe, da je bil njegov referat res nekaj jedrnatega, izklesanega! Priobčil ga bode »Slovenski učitelj«. Po predavanju se je vnela živahna debata, ki se je zlasti sukala o snovanju »Čebelice« med šolsko mladino. Tovariši Bajc, Lobe in drugi so nam podali praktičnih navodil, kako se take »Čebelice« vodijo in ustanove. Popoldne pa se je razvila prav živahna in neprisliljena zabava, med katero so se vrstile vesele pesmi. Popoldne smo se podali na Videm, kjer smo si ogledali ljudsko dvorano, cerkev in obe šoli. Zvečer smo se razšli z željo, da bi zopet kmalu zborovali. Končno še povemo, da nismo prav nič pogrešali dveh domačih učiteljic, ki sta se zborovanju odtegnili. Kakor komu drago!

Koroške novice.

— Konkurs Centralne blagajne v Celovcu. Zadeva koroške Centralne blagajne je javnosti itak znana. Blagajna ni prišla v konkurz, ker so dali cerkveni krogi poročstvo, da dobe nemške koroške Rajfajznovke ves denar povrnjen. Prišle so pa državnozbornske volitve in na veliko žalost koroških nemških liberalcev je kazalo, da bo vendar Walcher edini krščansko-socialni poslanec kljub polomu Centralne blagajne izvoljen. Nemški nacionalci so postali silno nervozni, ker so ravno zaradi tega koroškega mandata kompromis z nemškimi krščanskimi socialci odklonili. Najprej so hujskali kmete, naj denar iz Centralne zahtevajo; ker so pa bili kmetje toliko pametni, da se niso na ta lim vsedli, ker bi tako postopanje Centralno blagajno v konkurz spravilo, so napravili nemški nacionalci drug trik. Nagovorili so namreč dr. Knapitscha, zastopnika banke Suppan, da je prišel pred Centralno blagajno ravno 8 dni pred volitvami z bančno terjatvijo 56.000 K, in zahteval takojšno izplačilo. Centralna blagajna seveda trenutno tega ni mogla izplačati in je zato napovedala konkurz, ker ni hotel dr. Knapitsch par dni počakati. Da je bilo to postopanje samo volilna intriga, se razvidi že iz tega, da je dr. Knapitsch velik prijatelj dr. Lemischa, protikandidata Walcherja. Kljub temu se pa bo nemškim nacionalcem na Koroškem pri volitvah zelo, zelo slabo godilo. Tudi ta poteza jim ne bo popolnoma nič koristila, ker Slovenci, socialni demokratje in krščanski socialci zelo pritiskajo. Nemške Rajfajznovke tako in tako nič ne izgube, ker so krite in se vsa sanacija ne glede na konkurz dalje vodi. Landerbanka, ki ji je sanacija poverjena, je poslala 6. junija na Walcherja sledečo izjavo: »Uvedena pomozna akcija v prid Rajfajznovkam se bo dalje vo-

dila ne glede na konkurz. Izgubili bodo samo tisti, ki imajo denar direktno v Centralni blagajni naložen; ti dobe kvečjemu 20% nazaj. Nemški kmetje, ki imajo denar potom Rajfajznovk v Centralni blagajni naložen, pa dobe vse nazaj. — Iz vsega se pa razvidi brezmejna hudobnost in zloba nemških liberalcev, ki so ob volitvah popolnoma vso pamet in glavo izgubili in bi magari na tisoče kmetov ob vse pripravili, samo da dobe — mandat.

Izpred sodišča.

Ij Tudi pri agitaciji se ne sme rabiti nedostojnih besed in psov. Dne 20. maja se je vršila pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču kazenska razprava proti M. Gašperlin, vulgo Krč, trgovki v Ljubljani, ker je v svoji agitaciji v liceju zmerjala kandidata S. L. S. dr. Zajca. Zaslisane priče so ovadbo popolnoma potrdile. Nasproti se je pa ovadena M. Gašperlin zagovarjala s tem, da je dne 23. aprila v volitvah prišla samo dvakrat v volilni lokal in da ni rabila inkriminirane besede proti zasebnemu tožitelju dr. Ivan Zajcu. Ko so nastopile priče v zagovor obtoženke, pokazal se je pri njih izjavi marsikateri zanimiv prizor iz ženskega volišča. Liberalne agitatorice so se pred sodiščem s pohvalo izrazile, da so bile na volišču nepretargoma od zjutraj od začetka volitev pa do konca volitev. Nekatere so pripeljavale volilke v vozovih ter vsako izročile drugi agitatorici, katera je čakala v sobi pred volilnim lokalom, da jo popelje k volilni komisiji, dasi je vladni komisar vitez Laschan prepovedal rabiti kako sobo v liceju za agitacijski lokal. Liberalne agitatorice so vsako volilko prigovarjale, da jim pokaže glasovnico, da vidijo kako bodo volile. Ko so se nekatere proti temu početju liberalnih agitatoric pritožile na policaja, je isti baje odgovoril: »To je vse dovoljeno.« V sobi pred volilnim lokalom je bila velikanska gneča, da so se ljudje kar kuhali. Liberalne agitatorice so prežale na vsako žensko, katera je prišla, da jim ne uide; zato so ostajale tam po cel dan. Seveda ni toženki pomagal noben zagovor in je bila obsojena na 20 K globe ali dva dni zavora.

POTRES V MEHIKI.

Mehika, 8. junija. Včeraj ob 4. uri zjutraj je bil potres, ki je razrušil mnogo poslopij. Škoda se ceni na pol milijona dolarjev. Nacionalna palača je močno poškodovana. Grozni prizori so se dogodili v nekem dekliskem penzionatu. 30 deklic je zavod že zapustilo, ko se je za njimi naenkrat zrušilo poslopje in pokopalo pod seboj ostale gojenke. Močno je poškodovan tudi kolodvor. Cestni tlak kaže na mnogih krajih razpoke. V mnogih hišah je ubilo ljudi. Kolikor se je dognalo dosedaj, je ubitih 63 vojakov, 75 pa ranjenih. Življenje je izgubilo tudi 12 žen vojakov, ki so stanovale v artiljerijski vojašnici. Potres je naredil tudi v drugih krajih po deželi mnogo škode. Zlasti v Zapotlanu, kjer je mnogo oseb ubitih in brez strehe.

MORILKA BARTUNEK PRIZNALA SVOJ ZLOČIN?

Iz Dunaja poročajo, da je v torek popoldne pustila Marija Bartunek poklicati svojega zagovornika, češ da mu ima sporočiti nekaj važnega. Zagovornik se je mudil dve uri v celici pri Bartunekovi, nato je šel pod predsednika v procesu obsojenke. Ta je odšel takoj v ječo z zapisničarjem ter napravil z Bartunekovo protokol, čegar vsebina pa je še popolnoma tajna. Domneva se, da je Bartunekova svoj zločin zaradi katege je bila obsojena na smrt, priznala.

Dnevne novice.

+ Volilni izidi. Z zanimanjem spremlja javnost sedanji volilni boj zato je za nas velike važnosti, da takoj po izidu volitve iz vsacega volišča dobijemo uredništvo »Slovenca« brzojavko o izidu volitve. Lepo prosimo somišljenike, da to gotovo preskrbe! Do volitve pa vsi naši somišljeniki z navdušenjem na delo, da bodo poročila z vseh volišč pričala o nepremagljivi moči Vseslovenske Ljudske Stranke in o porazih naših nasprotnikov, ki predrzno grde vse, kar je narodu sveto!

+ Občinske volitve na Ježici. Včeraj so se vršile občinske volitve na Ježici pri Ljubljani. Na celi črti je sijajno zmaga S. L. S. Igrala so, kakor vedno pri obč. volitvah, tudi lo k a l n a vprašanja svojo vlogo. Marsikateri pošten mož se je dal po lokalnih ozirih zbežati. — Tem sijajnejši je uspeh, ki kaže, da gre životvorna ideja S. L. S. in disciplina stranke tudi preko vseh krajevih težko zmagonosno do polne zmage.

— Nov društveni dom. Od Sv. Gregorja: Naše slov. kato. izobraževalno

društvo je kupilo hišo št. 16 pri Sv. Gregorju. Hiša stoji na najlepšem kraju tik župnijske cerkve. Ima dovolj društvu potrebnih lokalov in je ob nji toliko prostora, da se bo lahko zgradila dovolj prostorna društvena dvorana z gledališkim odrom. Z nakupom te hiše se je postavilo naše izobraževalno delo na trdno podlago. Dvorano bomo začeli takoj zidati in upamo, da bode jeseni že pod streho.

— Poročil se je v Dol. Logatcu dne 28. maja t. l. podporni član Orla gosp. Karol Kamnikar z vrlo tajnico »Bogomile« gđc. Franico Požene. l. Pevski zbor katol. izobražev. društva njema je na predvečer poroke zapel tri krasne pesmice. Ob tej priliki sta darovala vrla novoporočenca kat. izobražev. društvu 40 K, za kar se njima odbor katol. izobraž. društva najtopleje zahvaljuje. Bog ju živi!

— Imenovanje. Nj. Veličanstvo je imenovalo prebl. g. Antona Pölla plem. Pöhrenau polkovnikom. Godba meščanske garde mu je napravila podoknico. Ta novica je razveselila vse Novo mesto. Tudi mi častitamo poštenemu in v zglednemu možu značaju.

— Tujski promet na Kranjskem. Gospod Ivan Kenda, parkhotel »Tivolij«, Ljubljana, nam je z ozirom na izven uredništva nam došlo poročilo o občnem zboru Društva za promet tujcev na Kranjskem poslal naslednje poročilo: Ni res, da so moje sicer zelo živahne, pa nikakor stvarno fundirane napade vsi ostali udeleženci občnega zbora kratkomalo kot nestvarne z ogorčenjem zavrnili, res pa je, da mojih stvarnih, upravičenih in po pravih Deželne zveze za tujski promet na Kranjskem utemeljenih ugovorov gospod dr. Krisper kot predsednik zbora kratkomalo v debato ni pripustil in da jih torej poleg v Vašem članku imenoma navedenih gg. članov te zveze edino-le še iz Bohinja navzoči interesi tujskega prometa nikakor niso mogli kratkomalo kot nestvarne z ogorčenjem zavrniti. Dalje ni res, da se je predlagana zaupnica od vseh zborovalcev sprejela, res pa je, da sem jaz kot zastopnik v deželni zvezi gostilničarskih zadrug na Kranjskem včlanjenih gostilničarjev k predlagani zahvali in splošni zaupnici g. dr. Krisperju podal to-le izjavo: »Tudi jaz priznam, da je g. dr. Krisper za Bohinj, ampak tudi samo za Bohinj, jako mnogo storil. To priznam in za to tudi lahko glasujem, za ostali del predlagane zaupnice pa kot predsednik Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem glasovati ne morem.« Nadejaje se, da mi usrežete, se priporočam z odličnim spoštovanjem Ivan Kenda. — Opomba uredništva: Naše poročilo imamo iz popolnoma zanesljivega vira in obče znano je, da Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem jako odlično deluje in da so se občnega zbora udeležili jako odlični in merodajni faktorji, ne samo zastopniki Bohinja.

— Italijanska vlada priznala kolero v Benetkah. Vse je že znalo, da imajo v Benetkah kolero. Italijanska vlada je vsa poročila o kolero v Benetkah zanikavala, ker se je bala, da tuji zaradi kolere ne bodo obiskavali Italije. Naši vladi je bilo za to, da izve, če je v Benetkah kolera ali ne. Zato je zahteval v Rimu naš poslanik pojasnil. Italijanska vlada je našemu poslaniku izjavila, da so imeli v Benetkah dva slučaja kolere. Celu v tržaškem občinskem svetu, ki pač ni sovražen Italiji, so zabavljali, ker je Italija prikrivala kolero v Benetkah. Dr. Constantini je izjavil, da je obolelo že v Benetkah 23 oseb na kolero. Nekateri občinski svetniki so pa trdili, da razsaja v Neapolju kuga.

— Dva brata Slovenca ubilo v Ameriki. Ameriški listi poročajo: Na enak način, kakor je njegov brat končal svoje mlado življenje pred nekaj tedni, na isti način je bil usmrčen 25-letni Janez Kestner v Red Jacket rudniku na Calumetu, Mich. Tudi njegovega brata je ubilo v temu rudniku. Kestner je bil Slovenec in je bil oženjen. Utrgala se je nad njim plast rude in ga podkopala.

ODSTOP BELGIJSKE VLADE.

Belgijski kralj se je v svoji neizkušnosti ustrašil nekaterih svobodomiselnih kričarjev, ki so grozili z demonstracijami. Pozval je zato k sebi svobodomiselnega voditelja, vsled česar je podalo katoliško ministrstvo Schollaert demisijo, ki jo je kralj, katerega so svobodomiselnici popolnoma omrežili, tudi sprejel. Ko je naznanil ministrski predsednik Schollaert demisijo, so mu njegovi pristaši navdušeno klicali: Živio Schollaert! Vse svobodomiselnost čašopisje, zdaj divja in napoveduje, da katoličani pri volitvah v Belgiji propadejo. To so še vselej kričali, kadar so bile volitve v Belgiji, pri katerih so

bili tudi dolgo vrsto let vedno redno tepeni. Upamo, da bodo tudi ob sedanjih volitvah izborni organizirani belgijski katoličani porazili svobodomiselnice protikatoličanske belg. stranke.

Ljubljanske novice.

VOLILNO GIBANJE V LJUBLJANI.

DR. VINKO GREGORIČ, zdravnik v Ljubljani.

SOMIŠLJENIKI!

Kdor ni prejel izkaznice, naj jo gre iskat na deželno vlado, vhod iz Simon Gregorčičeve ulice, I. nadstropje, soba št. 32.

Kdor še ni prejel reklamacijam priloženih izpričeval, jih dobi v tajništvu S. L. S. Od jutri, to je petka dalje, do volitve posluje tajništvo S. L. S. (Miklošičeva cesta št. 6, leve stopnjice, II. nadstropje, telefon 301) vsak dan od 8. do 1. ure opoldne in od 3. do 8. ure popoldne, v nedeljo od 10. do 12. ure. Volivci, pazite, da ima vsaka glasovnica uradni pečat, glasovnice brez uradnega pečata so neveljavne.

Ij Volilen shod Vseslovenske Ljudske Stranke za IX. volilni okraj je bil sinoči v »Rokodelskem domu«. Vodil ga je dr. Krek, ki podeli besedo kandidatu naše stranke v Ljubljani, dr. Vinku Gregoriču. Med živahnim pritrdjevanjem in ploskanjem izvaja dr. Gregorič med drugim: Ne nastopam kot kandidat za svojo osebo. Le zlobnost ali neumnost more domnevati in mi očitati častihlepnost. Ne vodi me častihlepnost, da kandidiram, marveč samo korist mesta. Ne kandidiram za svojo osebo, marveč za tisto stranko, ki sem jo soustanovil, za ideje te stranke stopam v volilni boj proti liberalizmu, ki je škodljiv ljudskim koristim. Kaj hoče liberalizem? Temeljno načelo liberalizma je, da skrbí vsak le za-se. Neomejena obrtna svoboda je uničila veliko obrtnikov. To liberalno načelo neomejene svobode je tudi ubilo liberalno stranko, ki ni nikdar jemala srca za reveže. Zgled: Pred dvajsetimi leti že sem stavil v ljubljanskem občinskem svetu predlog, da naj se določi iz loterijskega posojila vsota, da se bo do gradila delavska stanovanja. Liberalci so pa ta predlog odklonili, češ, skrbí vsak za-se. (Ogorčenje.) S. L. S. bo zmagala tudi v Ljubljani, ker mora zmagati z močjo svojih idej. Liberalcem se je podrl deželni zbor, podrl se jim je magistrat in podrla se bo tudi liberalna Ljubljana. (Živahno pritrdjevanje.) Ljudska ideja Vseslovenske Ljudske Stranke bo zmagala tudi v Ljubljani! (Živahno navdušeno pritrdjevanje in ploskanje.) — Po dr. Gregoričevem govoru je dr. Krek v daljšem govoru opisaval neumnosti liberalne stranke in njenega časopisja in podal poljudno poročilo o delu S. L. S. na kulturnem, gospodarskem in na političnem polju. Z navdušenimi klici: Živela S. L. S.! Živel njen kandidat dr. Gregorič! je končal krasno uspeli volilni shod.

Ij Buren shod v gostilni »pri Ribiču«. — Liberalne nakane preprečene. Za včeraj zvečer je sklicala S. L. S. volilni shod v gostilni »pri Ribiču« na Dolenjski cesti, na katerem se naj bi predstavil volilec drugega dela šentjakobskega okraja kandidat dr. Vinko Gregorič. Liberalci so imeli namen shod preprečiti. Prišli so na shod pod vodstvom dr. Lavša, gostilničarja Fr. Kavčiča in uradnika mestne hranilnice Rodeta tudi liberalci. Indof, uslužbenec mestne elektrarne, je letal s kolesom po Dolenjski cesti ter bobnal skupaj liberalce, da bi prišli na shod k »Ribiču«; iskat so šli pomoči tudi v »Mestni dom«, kjer je imel shod liberalni kandidat dr. Ravnihar. Prostor v gostilni pri »Ribiču« so se polagoma napolnili; bili so natlačeno polni. Liberalcev se je zbralo okoli 40; med njimi so bili sluga narodno-naprednega tajništva Ljubič, knjigovez Feldstein in ključavničar Pust. Pripeljali so s seboj liberalci tudi nekaj takih ljudi, kateri so bili že na pol pijani in niso dr. Ravniharju prav posebne časti delali. Pristašev S. L. S. se je zbralo do 150. — Shod je otvoril kot predsednik lokalnega volilnega odbora S. L. S. gosp. Karol Čeč, ki je opozoril navzoče liberalce na zakon o zborovalni svobodi ter dal nato besedo deželnemu odborniku dr. Peganu. Liberalci so zahtevali, naj se voli predsedstvo shodu, a naši somišljeniki so jim povedali, da tega ni nikjer zapisano. V velikem hrupu je dr. Pegan povdarjal, da je bil pred leti neki Ernest Cham, ki je z liberalnimi agitatorji razbijal po Ljubljani shode, toda ni minulo dolgo časa, je postal isti Cham nemškutar in danes je največji kazinot. Kaj takega se zna zgoditi tudi dr. Lausu. (Dr. Laus ugovarja, liberalci kriče. Predsednik Čeč opozarja, da se bo poslužil pravic zborovalnega

zakona.) Ko se hrup poleže, pravi dr. Pegan, da je te uvodne besede izrekel zato, ker je dr. Lauš prišel na shod z namenom, da moti, in ker je čul na lastna ušesa, ko je rekel pred pričetkom shoda dr. Lauš našemu somišljeniku Ogrinu: »Ali morate tudi vi tukaj biti? Saj ne boste vedno špitala zidali!« Značilno je, da tisti ljudje, ki jim je svoboda na jeziku, hočejo braniti našim somišljenikom, da bi hodili na shode. Toda liberalnega terorizma je konec in tudi nikjer ni rečeno, da bo Predovič vedno Selo zidal. (Burno pritrdjevanje.) Neki Jože Jager, uslužbenec pri Samassi, začne v kotu groziti z nožem. Vsled tega nastane velik hrup, ki se je poleg po nekoliko minutah. Dr. Pegan nadaljuje ter povdarja, da ni čudno, ako liberalci groze z nožem, ker z uma svitlim mečem se več ne upajo, kar kaže ravno njihovo surovo obnašanje na shodu. (Pritrdjevanje.) S. L. S. je postavila za kandidata dr. Vinko Gregoriča (Navdušeno odobravanje in živio-klici), ki je celo svoje življenje posvetil delu za Ljubljano. Liberalna stranka kandidira dr. Ravniharja, tistega, ki ga je napadala v »Slovenskem Narodu« ter mu dajala take psovke, da bi bilo govornika sram, ponavljati jih na shodu. Liberalci so bili ob teh besedah tihi. Dr. Lauš vstane in pravi: »Dr. Gregorič je vsega spoštovanja vreden in ga tudi jaz spoštujem kot osebo.« Naši pristaši mu kličejo: »Dobro, tako se govori!« Dr. Pegan nadaljuje ter se zahvali za to priznanje iz liberalnih ust. Toda tudi, ako bo dr. Ravnihar izvoljen, ne bo ničesar dosegel na Dunaju, ne zato, ker mogoče ni sposoben kot oseba, ampak zato, ker bo popolnoma osamljen. En poslanec ne bo veliko zmogel. Kaj pa pomenja liberalna stranka? (Klic: Toliko kot Hribar! — Buren smeh. Odobravanje.) Dr. Pegan govori nato še dalje, očita liberalcem, da so oni vzgajili v Ljubljani Nemce, ker so jih podpirali, žigosa liberalce, ki ga skušajo vedno motiti. Zlasti se je odlikoval v surovosti Mohorč, uslužbenec »Narodne tiskarne«. Medtem je prišel na shod naš kandidat dr. Vinko Gregorič, ki ga sprejmejo somišljeniki S. L. S. z velikimi ovacijami. Dr. Gregorič je povdarjal v svojem govoru, da se nikomur ne vsiljuje, ker tudi nima nobene koristi s tem, da se poteguje za ljubljanski mandat. Odklonil je vsako kandidaturu na deželi, ker je Ljubljanečan in najbolje pozna razmere v Ljubljani in ker hoče kot tak tudi zmagati v Ljubljani. (Burno odobravanje.) Nato razvija svoj program. Liberalci so ga od začetka mirno poslušali, potem so pa zopet začeli delati razne medklice in motiti govornika. Dr. Gregorič izjavi vsled tega, da misli, da ima opraviti z dostojnimi ljudmi, ker z nedostojnimi noče imeti nobenega stika. Liberalci postanejo zopet nekoliko mirni, nakar pove dr. Gregorič, kako je bil pred leti edini opozicionalec v ljubljanskem občinskem svetu in kako je predlagal, naj se s pomočjo loterijskega posojila građe delavske hiše. A liberalci so predlog odklonili, češ, delavci nas nič ne brigajo. Nato govori o liberalnih lažeh glede vojnih izdatkov, biča socialne demokrate. Ko vsled naraščajočega hrupa konča, predlaga dr. Pegan, da se odobri kandidatura dr. Gregoriča. Pri glasovanju se je izkazala velikanska večina naših somišljenikov. Navdušenje med zborovalci za dr. Gregoriča je bilo veliko in burnih ovacij ni hotelo biti konca. Nato predsednik g. Čeč izjavi, da ne da besede nobenemu liberalcu, zato ker se niso dostojno zadržali na shodu ter shod zaključili med ponovnimi ovacijami dr. Gregoriču. — Po končanem shodu je skušal dr. Lauš otvoriti svoj volilni shod, kar pa ni mogel, ker so naši pristaši neprestano vzklikali kandidatu dr. Gregoriču in S. L. S. Liberalci so bili brez moči. Kadar je hotel dr. Lauš začeti, so zagromeli ponovni živio-klici na dr. Gregoriča. To je trajalo kake pol ure. Medtem je prinesel omenjeni Mohorč slovensko zastavo ter jo postavil na dr. Laušovo mizo. Naši ljudje kličejo: »Še Hribarjev podpis prinesite!« Končno je prišla v zborovalne prostore policija in jih izpraznila. Tako je bil prepreden liberalen volilni shod in njihove nakane. Sedaj pa še par opazk. Liberalci govorijo zmerom o dostojnosti, a tisti, ki niso dostojni, so liberalci. Dr. Gregorič ni postal nikdar oseben in je izdal parolo, naj se vrši volilni boj dostojno in taktčno; a »Narod« je začel z osebnimi napadi na dr. Gregoriča. Mi pustimo dr. Ravniharjeve shode popolnoma mirno zborovati, na naše prihajajo liberalci izzivati in razgrajati. Če ne prirejamo krajevnih shodov po gostilnah, pravijo liberalci, da se bojimo, če jih prirejamo, nam pridejo nagajat. Lojalno priznamo, da se je nekaj liberalcev popolnoma korektno obnašalo, da pa niso imeli toliko volje in moči, da bi

svoje najete ljudi v redu in miru držali. Če niso v stanu tega doseči, naj take ljudi doma pustijo. Upamo, da bodo imeli vsaj odslej naprej na naših shodih mir. Liberalci so zopet pokazali, da so oni tisti, ki v Ljubljani nastopajo s surovostmi!

Ij Včerašnji shod »narodno« »napredne« stranke v Mestnem domu je bil radi tega zanimiv, ker mu je ob kandidatnem govoru dr. Ravniharja predsedoval dr. Tavčar, ki leta 1908 ni našel na dr. Ravniharju nobene dobre stvari in katerega je njegov »Narod« psoval za najslabšega jurista ter ga obkladal z drugimi takimi ljubeznjivostmi. Navzoči zborovalci se menda niso nič ženirali take spremenljivosti. Menda sami ne vedo, kedaj se »Narod« laže in se ne zavedajo kdaj skačejo naprej in kdaj nazaj. Pri tem je treba imeti res — dober želodec, pa malo spomina. Na včerašnjem shodu se je poslovil tudi tisti Hribar, ki je s svojim podpisom podpisal Nemcem pravico na zastopstvo v občinskem svetu in ki je kljub temu pri liberalcih »velik narodnjak«. V poslovnem govoru je Hribar slavil svoj »patriotizem«. Nato je dr. Tavčar priporočal tistega dr. Ravniharja, ki mu je bil že leta 1908 »za nič«, »tipus neznačajnosti«, »kameleon«, »ki niti logično misliti ne zna«. Menda pa vsa včera v Mestnem domu zbrana gospoda logično misliti ne zna!

Ij Liberalci se boje. V trenutku, ko je naša stranka pričela po raznih okrajih prirejati volilne shode, so se liberalci zbal za svoje shode in se ne upajo več tako mogočno nastopati kot doslej. Pričeli so za svoje shode izdajati vabila na imena. Počasi se bodo že poniznosti navadili.

Ij Mešani zbor »Ljubljane« ima danes večer skupno vajo. V izogib nepotrebnih zamude, prosim vnovič točnosti. Začetek ob pol 8. uri.

Ij Volitve v ljubljansko bolniško blagajno so deloma razveljavljene. Razveljavljeni so tisti delegati, ki jih je postavila viško-glinška mizarska zadruha.

Ij Predpriprave za poglobljenje Ljubljance. V tem ko se še dela v Gruberjevem prekopu nadaljujejo, je tvrdka Cezoviczka začela s predpripravami za Ljubljance. Plavajoči bager sicer še ni popolnoma dokončan vse kaže, pa da bode kmalu. V dvored Pred Prulami so jeli že dovažati les za zatvornice pred iztokom Gradašče. Takrat bodedo videli na lastne oči, da bode Ljubljana res tekla nazaj. Istotako so začeli s predeli ob Ljubljanci. Od tako zvane špice t. j. kje se cepita Ljubljana in Gruberjev prekop je napeljana proga do nove šole na Prulah po kateri dovažajo z lokomotivo kamenje za napravo šlake. Tedaj vedno kaj novega opazijo dotični, ki si hodijo ogledavat ta dela.

Ij Našel se je »wertheimski« ključ z udarjeno številko 16. Dobi se v uradništvu »Slovenca«.

Nadaljevanje obravnave o „Glavni“ posojilnici.

LAVRENČIČEVA RAZKRITJA.

Zadnji je bil dopoldne zaslišan Alojzij Lavrenčič, nekdanji upravitelj Thala, sedaj poslovodja pri svoji ženi v Gradcu. Se ne zapriseže.

Tvrdka Lavrenčič in Domicelj je dobro šla do 1905. Leta 1904. je iskal Lavrenčič zvez po Francoskem, kjer se je fizič slabobesnel. Hotel je kupovati fizič v velikanskih množinah. Prosil je dr. Hudnika v Glavni posojilnici za 30.000 kron kredita. Kolikor je ravno pri kupčiji rabil, je dobil; za varstvo je ponudil ključ od skladišča. Začel je tudi kupčijo s senom. Mauer mu je enkrat prodal 6 vagonov sena, v resnici je dobil samo dva. Večkrat sta se z Mauerjem pogajala zaradi sena. Pri neki taki priliki ga Mauer vpraša, ali pozna nekega Sajovica. »Seveda,« odgovorim, »bil je lesni trgovec in tudi nekeje zaprt. Nikar mu ne zaupaj!« Pri tej priliki mu pokaže Mauer ponudbo za nakup Thala in pove da se zvečer odpelje s Sajovicem gledat graščino. Lavrenčič ga zopet svari pred Sajovicem in mu reče: »Saj sem tudi jaz lesni trgovec in se spoznam na izsekavanje. Peljiva se v Trst, tam dobiva kupca za les; nama pa odpade provizija.«

»V denarju plavajo.«

Ob nedeljah sem navadno kosil pri dr. Hudniku, njegova žena je moja sorodnica. Dr. Hudnik mu reče ob neki taki priliki, da mislijo zidati hišo, ker plavajo v denarju. Jaz mu povem, da

mislim iti v Trst in čemu, nakar mi dr. Hudnik reče: »Ne hodi v Trst, pojdi pogledat Thal!«

Šel sem. Z nami je bil Mauer, a ni hodil po gozdih, ampak je pil v graščinski krčmi. Name je gozd napravil kolosalen vtis. V Ljubljani sem poročal dr. Hudniku in mu rekel, da bi se dalo tukaj nekaj narediti. Najmanj 14 krat sem potem še vse pregledal. Les sem cenil na 110.000 m³. Informiral sem se glede izsekavanja in končno se je sklenila pogodba za 1.060.000 K.

Razkritje.

Takrat se meni ni reklo: Toliko in toliko odprtega kredita imaš, ampak: Takoj, takoj moraš v Thal! In takrat je bila najugodnejša prilika za prodajo fizič in sena in moje zaloge so bile velikanske. Branil sem se na vse pretege. Jaz moram imeti najmanj 10.000 K plače, če nočem imeti izgube. V trgovino so mi dali za vodjo Megliča. Sam sem se čudil, da so me vzeli v družbo, ko nisem imel nič, samo neko dedščino po stricu sem pričakoval. Na to se je zanašal dr. Hudnik. Moj kompanjon Domicelj je bil vedno bolan in po sanatorijih. Nahajal se je ravno v Judendorfu blizu Thala. Jaz mu rečem: »Ti moraš takoj v Ljubljano voditi kupčijo. Jeseni mi pa sporoče, da smo izgubili pri fizič in senu 120.000 K. Sporočil sem to dr. Hudniku in ta mi je prepovedal govoriti o tej izgubi. In tukaj povdarjam: **On ni mene vzel v družbo, da bi se moj dolg pokrili; če to trdi je laž. Šele pet mesecev po sklenjeni pogodbi je zadela mene nesreča. In laž je, da sem imel 2000 K mesečne plače.** V pogodbi stoji 10.000 K na leto.

Predsednik mu pokaže listine, v katerih stoji, da se je mesečno pošiljalo po 2005 K.

Lavrenčič: **Dokažite, da sem jaz ta denar prejel.** Ta denar je bil za dneve delavcev, ne zame.

Ponarejeni podpis.

Moj podpis se je v Glavni večkrat ponaredil.

Priča pokaže računske zaključke Glavne posojilnice za leto 1905., 1906., 1907., v katerih stoji, da je račune pregledal Lavrenčič.

Lavrenčič: Jaz nisem pregledoval Vaših bilanc in se tudi nisem podpisal. (Rogelj se namreč izgovarja, da so to tiskane bilance in da je poleg drugih pristavil tudi Lavrenčičevo ime. V originalu Lavrenčič ni podpisan.)

Državni pravdnik: Za občinstvo je podpisan, da bi se mislilo, kako je dobro pregledano.

Lavrenčič začne nato govoriti o svojih dohodkih iz Thala. Samo 6000 K so mu priznali v dobro. Pri vseh drugih računih sta mu vedno črtala. Lavrenčič je bil sit te družbe. Zahteval je razdružitve in zahteval 10.000 K, ker so ga tako hitro in brez vzroka odslovili. Nato prebere izjavo dr. Hudnika, v kateri ta prizna v dobro Lavrenčiču 19.000 kron in pravilnost tega računa. Moja žena je priča. Kasneje je našel še več računov, ki bi morali biti njemu v dobro — približno okoli 4000 K — in šel je k dr. Hudniku in mu rekel: »Mi smo revčki, daj meni menico za 1000 kron in s temi bo meni pomagano.« Dr. Hudnik jo podpiše in res 10. decembra plača.

Dr. Neuberger: Kaj? Plačal Vam je 1000 kron! Dr. Hudnik je pa rekel, da ste ga ogoljufali.

Lavrenčič se grozno razjarjen obrne proti dr. Hudniku: Kje so tisočaki? Jaz sam se nisem plačal! Samo prvič ste mi pripoznali v dobro 6000 K, drugih računov ministri pripoznali. Kdo me je plačal?

Lavrenčič in tuj les.

Predsednik Pakj: »Očita se Vam, da ste tuj les žagali.«

Priča: Pisal sem dr. Hudniku, da graščina Herberstein prodaja les. Dr. Hudnik mi odgovori (prebere pismo): »Kar kupi ga!« In kupil sem ga za Thal. In ko je prišla tista slavna komisija Turk, Putrich, Rogelj v Thal, so videli ravno ta herbersteinski les na žagi.

Lavrenčič razlaga na široko, kako malo se je Mauer, ki je bival v Gradcu, brigal za ekspedicijo lesa. Čisto nič, namreč. Ravno tako za skladišče ne. Jaz v Thalu naj bi bil tudi za skladišče v Gradcu materialno odgovoren, tako mi je grozil dr. Hudnik.

Lavrenčič kupuje les na svoje ime.

Dr. Hudnik mu je jeseni leta 1905. vedno pisal: »Denar, denar.« Našel sem v Trstu šest tvrdk in jim res na svoje

ime prodal za 100.000 kron lesa. Dobil sem predplačila 25.000 kron, kar sem poslal Glavni posojilnici. Zakaj sem kupil in prodal na svoje ime. Takrat se je večkrat govorilo, da nam gospodski prepoveduje izsekavanje. Tržačani bi tega ne priznali za vis major, in da bi bili varni za vsak slučaj od strani gosposke, sem v okolici nakupil nekaj lesa, samo iz previdnosti, da bi zadostil sklepom.

Lavrenčič odpuščen iz službe. Krasna sodba o skrbnosti dr. Hudnika in Mauerja.

Priča pove, da je bil junija 1906 odpuščen iz službe. Kje sem se jaz mogel brigati za to obširno gospodarstvo. Dr. Hudnik bi lahko pomagal pri davčnih zadevah; kajti prvo leto nas je davčna uprava opiličala za 51.000 K. Mauer pa bi skrbel za ekspedicije lesa. Toda ne! Eden je biljardiral in bil »stromandel« v Ljubljani, drugi pa se je vozil po železnica za provizijami. Iz samega strahu pred Mauerjem mu dr. Hudnik ni hotel pripoznati nobene odškodnine.

Slavna komisija.

O tisti reviziji Thala, o kateri je včeraj govoril Maček, pravi Lavrenčič: Šele popoldne jih je videl pred graščino. Nihče mu ni povedal, kaj so videli kakor tudi ne, da so imeli tuj les na žagi. V Thalu je bil ravno nek Carlo Berger iz Trsta, Lavrenčič mu je šel razkazovat graščino, medtem pa je tista slavna komisija v navzočnosti moje žene že take klobasala; precej vinjeni so bili, ni čudno, da so vs »doppelte« videli. Knjig niso nič pogledali, edino Rogelj se je razkoračil sredi sobe in rekel: »No ja, saj je vse v redu.«

Odpuščen v imenu Glavne posojilnice.

Po reviziji te komisije je bil Lavrenčič 10. junija 1906 odpuščen. Prebere pismo, v katerem se mu sporoča, da je po sklepu načelstva Glavne posojilnice odpuščen. Lavrenčič je ugovarjal: »Jaz ne priznam v tem oziru Glavne posojilnice, jaz poznam samo svojega družabnika.« Pa to je dokaz, da je bila Glavna posojilnica pri Thalu finančno udeležena. On tega ni vedel. Po denar sem pisal vedno dr. Hudniku, in čeravno mi je Glavna posojilnica pošiljala, sem bil prepričan, da ga pošilja iz Hudnikovih vlog.

Putrich kupuje les iz Thala.

Že leta 1908. je Lavrenčič povedal Putrichu kot podnačelniku Glavne posojilnice, da je Glavna posojilnica pri Thalu angažirana in da naj spravijo svoj denar v varnost. Putrich ni storil svoje dolžnosti in pravi, da je šele kasneje zvedel za to, kar ni res. Lavrenčič pove nato o neki lesni kupčiji, kjer je Putrich pri lesu iz Thala zaslužil pri m³ 20 K provizije.

Zasliševanje Lavrenčiča se nadaljuje popoldne. Povabljeni so zato zopet Maček, Turk, Putrich in Čad.

Telefonska in brzojavna poročila.

ŠEST KANDIDATOV V GORICI.

Gorica, dne 9. junija. Kakor smo že napovedali, tako se je zgodilo. V Gorici nastopa 6 kandidatov, in sicer: Slovenci kandidirajo odvetnika dr. Alojzija Fran-

št. 17781.

Razglas.

V Gradcu se je pripetil slučaj **kolere**, ki je končal s smrtjo, ter so sedaj končane poizvedbe dognale, da je iskati v tem slučaju nalezbo v Benetkah.

Z ozirom na to in z ozirom na poročila, ki so došla c. kr. ministerstvu za notranje zadeve od raznih strani glede zdravstvenih razmer v Benetkah, odredilo je ministerstvo z razpisom 2. junija 1911, št. 3890/S **zdravstveno nadzorovanje iz Benetk odhajajočih oseb** in sicer za čas petih dni po prestopu meje. To nadzorovanje vršilo se bo brez osebne nadlegovanja in brez omejitve prostega prometa.

Da se pa more to nadzorovanje točno izvrševati, zato odreja mestni magistrat, da vsi hotelirji, gostilničarji in sploh vsi, ki oddajajo prenočišča ali stanovanja, ravnotako tudi poglavarji družin naznanijo takoj vsakega iz Benetk došlega pri mestnem zdravstvenem uradu, v slučaju sumljivega obolenja pa to nemudoma prijavijo.

Prestopki proti tej odredbi se bodejo v zmislu min. naredbe z dne 30. septembra 1857 drž. zak. št. 198 kaznovali.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 7. junija 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil ljubljanskega mesta začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

1848 3

kota; socialisti železničarja Gosettija; Mazziniani nekega Benkota; laški kršč. socialci so sedaj proglasili Oskarja Ulma; urednika iz Tridenta; laški liberalci Dionizija Ussaja; Nemci A. Kropscha. Pri tem številu strank je precej verjetno, da pride laški liberalci v ožjo volitev s slovenskim števnič kandidatom. To bi bil za Slovence velikanski uspeh.

Z DUNAJSKE BORZE.

Dunaj, 9. junija. Vesti radi diference med železnim kartelom so na borzi neugodno vplivale na akcije želez. podjetij. Posebno akcije alpinske montanske družbe so šle nazaj.

BURNI VOLILNI SHODI NA ČEŠKEM.

Praga, 9. junija. Bivši minister Prašek in dr. Kramář sta mogla zborovati zadnje dni le z orožniško pomočjo. Prašek je dobil grozilna pisma, v katerih se mu grozi z umorom.

VELIK BANČNI POLOM V LONDONU.

Berolin, 9. junija. V Londonu je propadla Pirbeck banka, v kateri so imeli naložen denar večinoma samo mali ljudje. Deficita je 10 milijonov mark.

London, 9. junija. Pred propadlo Pirbeck banko se je zbralo veliko število vlagateljev. Zenske so jokaje hotele udreti vrata. Ravnateljstvo pravi, da je deficita 375.000 funtov šterlingov, a temu zagotovilo nihče ne verjame. Banka je bila že opetovano v denarnih zadregah, sedaj se pa ne bo mogla rešiti. Kriva temu polomu je brezbriznost upravnih svetnikov in nadzorstva.

KOLERA V BENETKAH.

Berolin, 9. junija. Iz Benetk sem došli potniki javljajo, da so v Benetkah celi mestni deli, v katerih divja kolera, obiti z deskami. Na dan da umre v Benetkah 10 do 15 oseb na kolero.

AVSTRIJA IN DOGODKI V ALBANIJU.

Dunaj, 9. junija. Mejni grof Palavicini bo v Carigradu v prijaznih besedah opozoril turško vlado, naj napravi konec nevzdržljivim razmeram v Albaniji.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

ur. prva največja domača
exportna tvrdka ur. zlatnine

in srebrnine. Lastna tovarna ur. v Švici.

Tovarniška var-
stvena znamka

„IKO“

Čepki zastavljene in
po širini prileže.

Vojno razpoloženje v Bulgariji.

Napetost razmer med Bulgarijo in Turško postaja vsled znanih spopadov na meji vedno večja. Javno mnenje se izraža za energično akcijo ter pozivlja vlado, naj stori v Carigradu odločilen korak. »Večerna Pošta«, ki izhaja v Sredcu, prinaša članek, v katerem se obsoja politična situacija ter končno povdarja, da nedoločna in pogajajoča politika v trenutku, ko je ogorčenje prebivalstva doseglo višek, ni več na mestu. Članek »Večerna Pošta« ostro napada sedanjo vlado, ki se zadovoljuje v času, ko so bulgarske obmejne straže ogrožene od Turkov, z brezpomembnimi protesti. Izraža upanje, da bo v tej kritični situaciji bulgarsko ljudstvo samo našlo zadoščenja brez sodelovanja vlade, ki ga bo znalo tudi doseči.

Iz Sredca poročajo nadalje: Bulgarski vojni minister, general Nikiforovič je sklical člane vojnega sveta in sicer šefa generalnega štaba generala Fičeva, vojne inšpektorje Kutinčeva, Ivanova in Dimitrijeva, načelnike posameznih oddelkov vojnega ministrstva generala Jankova, Dikova in Cekova, divizionarje Toševa, Siračeva, Sarafova, Bojardijeva, Hristova, Teneva in Kovačeva. V soboto je bila prva seja tega vojnega sveta pod predsedstvom vojnega ministra Nikiforova. Razpravljalo se je vprašanje o reformah in reorganizaciji bulgarske vojske. V bulgarskih vojnih krogih se pripisuje tem posvetovanjem, ki se drže v popolni tajnosti, velika važnost.

Pismo iz Prage.

Binkoštna prireditve. — Manesova razstava. — Češka univerza v poletnem tečaju. — Nova stranka »zmernih naprednjakov«.

Binkoštni prazniki so bili v Pragi posvečeni češkim menščinam. Neumorno delavna Češka Solska Matica je priredila v Zatišju, v gozdu, oddaljenem od Prage kaki dve uri, velike cvetlične slavnosti. Marsikateri se je sicer varal v svojih upih, ker je pričakoval cvetlično slavnost, kakor so v navadi drugod. Toda dosegel se je glavni namen: izpraznili so se mošnjički in napolnile blagajne matičine. Da Čehi goje posebno radi šport, se je videlo tudi tukaj. Dva bokserja sta se bila na življenje in smrt, žižkovski atleti so zabavali mnogobrojno občinstvo in aviatški meeting je bil krona cele prireditve. Slavnostno razpoloženje je motil edino svetli bajonet orožnikov.

Na razstavišču je bila velika veselica v prid jabolnski menšini. Obiskal jo je tudi ruski velikan Machov, ki je zadnji čas naš gost in predmet obnega občudovanja.

Tudi smihovska narodna društva so priredila v zvezi z vsemi obrambnimi društvi velike slavnosti, kjer so imeli prvo besedo Sokoli. Srčkana so bila izvajanja najmlajšega naraščaja, otrok od sedmega do desetega leta.

Včeraj se je otvorila 37. razstava Manesova, ki kaže tokrat v 260 številkah zanimivo kolekcijo vzornih fotografiranih reprodukcij v dveh oddelkih: Stari mojstri in moderna francoska umetnost. Zastopani so: Mantegna, Bellini, Giorgione, Tizian, Veronese, Botticelli, Vinci, Rafael, flamska šola, Rubens, David, Ingres, Corot, Delacroix, Daumier, Monticelli, Millet, Courbet, Chavannes in mnogo drugih; izmed plastikov: Rodin, Maillol. Razstava obsega skoraj celi sistematični pregled razvoja francoske moderne umetnosti.

Število slušateljev in slušateljic je na češki univerzi v letnem tečaju zopet močno padlo, kakor vsako leto. Dočim jih je bilo v zimskem tečaju zapisanih 4332, jih šteje letni tečaj samo 3770, na ženski spol odpade lepo število 286, tujcev je 42. Prevladuje pa pravniška fakulteta s 1667 slušatelji. Na nemški univerzi je bilo vpisanih v zimskem tečaju 1842 slušatelj. Praška češka univerza stoji torej šele na tretjem mestu za Dunajem in Lvovom, dasi je svoj čas stala na prvem.

Volivni boj je na vrhuncu. Mesto je preplavljeno z lepaki vseh barv in vseh strank. Ne manjka pa v tem resnem času tudi humoristov ki ustanove ob čaši piva novo stranko, postavijo kandidata, ki nato razvija v splošno zabavo svoj program ter odgovarja na razna vprašanja svojih neutrudljivih poslušalcev, n. pr. kako stališče zavzema njegova stranka nasproti aeroplanom. Taka stranka je n. pr. stranka »zmernih naprednjakov v mejah zakonovih«. Če pomislimo, da je obljubil kandidat celo praškim, po njihovi stavki širnemu občinstvu znanim hišnikom lastnega ministra, razumemo velike simpatije, ki jih uživa med najširšimi sloji.

KATOLIŠKA BUKVARNA

v Ljubljani

priporoča za sv. birme in kanonične vizitacije našim cerkvenim zborom sledeče skladbe:

Foerster Anton: **Ecce sacerdos magnus** za štiriglasni mešani zbor in orgle. Op. 33. Part. in štiri glasovi 1 K 60 h, posamezni glasovi po 18 h.

Mihelčič Alojzij: **Ecce sacerdos magnus** za štiriglasni moški zbor. Op. 3. Part. 80 h.

Hladnik Ignacij: **Ecce sacerdos magnus** za mešan zbor, orgle in orkester. Op. 37. Part. 1 K.

Foerster Anton: **Ecce sacerdos magnus** za štiriglasni mešani zbor in orgle. Op. 69. Part. 40 h.

Kimovec Franc: **Ecce sacerdos magnus** za štiriglasni moški zbor. Part. 40 h.

Za praznik presv. Srca Jezusovega: Kimovec Franc: **Srce Jezusovo vse hvale najbolj vredno.** 21 pesmi na čast presv. Srca Jezusovemu. Part. 2 K 40 h, glasovi po 50 h.

Grum Anton: **Deset obhajilnih napevov in dva Srca Jezusovega.** Part. 1 K. Sattner P. Hugolin: **Slava Jezusu,** pesmi na čast božjemu Zveličarju. Part. 3 K, glasovi po 25 h.

Hribar P. Angelik: **Obhajilne pesmi.** Part. in štiri glasovi 3 K 60 h, posamezni glasovi po 40 h.

Foerster Anton: **Litanije presv. Srca Jezusovega** za moški, ženski ali mešani zbor. Part. 40 h.

Foerster Anton: **Cantica sacra.** I. del. Drugi popravljeni natis za štiriglasni moški ali ženski zbor. Part. 2 K 40 h.

Hribar P. Angelik - Premrl Stanko: **Slava Brezmadežni.** Novi popravljeni natis. Mehko vezan 1 K 40 h, v platno vezan izvod 1 K 80 h. Obsega več napevov Srca Jezusovega kakor tudi odpevanj pri litanijah Srca Jezusovega.

Grum Anton: **Cerkvena pesmarica** za Marijine družbe za štiriglasni moški ali ženski zbor. 2 K.

Vse te navedene kakor tudi druge skladbe se dobivajo in naročajo v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

»KATOLIŠKA BUKVARNA«

v Ljubljani

priporoča za praznik presv. Rešnjega Telesa in njega osmino našim cerkvenim zborom sledeče skladbe:

Kimovec Franc: **Rihar renatus.** Part. 3 K, posamezni glasovi po 40 h. Obsega več raznih napevov, med temi tudi sedem evharističnih himen z latinskimi in slovenskimi besedilom. Te zelo lepo harmonizirane Riharjeve himne izbornu služijo pri štirih postajah med procesijo na praznik presv. Rešnjega Telesa.

Foerster Anton: **12 Pange lingua — Tantum ergo** za mešan zbor. Part. 1 K 80 h, glasovi a 50 h.

Mihelčič Alojzij: **Laudes Eucharisticae** za mešani zbor. Part. 1 K.

Hladnik Ignacij: **Pange lingua** et IV hymni ad processionem in festo S. Corporis Christi ad IV voces inaequales. Part. 50 h.

Goller Vincenc: **12 Pange lingua** za mešani zbor. Part. 2 K 04 h, pos. glasovi a 24 h.

Hladnik Ignacij: **Laudes Eucharisticae.** 5 evharističnih himen. Part. 1 K.

Foerster Anton: **10 evharističnih pesmi** za mešani zbor. Part. in 4 glasovi 3 K 50 h, pos. glasovi a 40 h.

Hribar P. Angelik: **Obhajilne pesmi.** Part. in 4 glasovi 3 K 60 h, posamezni glasovi a 40 h.

Grum Anton: **Cerkvena pesmarica** za Marijine družbe. I del za štiriglasni moški ali ženski zbor. Part. 2 K.

Foerster Anton: **Cantica sacra** I. del. Drugi popravljeni natis za štiriglasni moški ali ženski zbor. Part. 2 K 40 h.

Chlondowski dr. Anton: **Tantum ergo** za triglasni moški ali ženski zbor z orglami. Part. 50 h, pos. glasovi a 10 h.

Vse te navedene kakor tudi druge skladbe se dobivajo in naročajo v »Katoliški Bukvarni v Ljubljani«.

: Naročajte „Slovenca“. :

Sprejme se

1845 2

mizarski pomočnik

za stavbeno in pohištveno delo. Osebo ali pismeno se je oglašiti pri **FRANU ŽUST**, mizarju, **Unec pri Rakeku.** Nastop takoj. Plača po dogovoru.

Veletrgovina s specerijskim blagom in deželnimi pridelki

Anton Kolenc v Celju

Glavna zaloga: Graška c. 22, Podružnica »Narodni dom«

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujcih ker vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom tako, da zamore proiti vsaki konkurenci popolnoma usreči zahtevam cenj. gosp. trgovcev in prosim za mnogobrojni obisk o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim polkusom.

Veletrgovinski gg. duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve. V zalogi imam vsakovrstna vrtna semena zanesljive kakovosti, ter opozarjam slav. občinstvo za nakup istih, kakor tudi ostalega specerijskega blaga, ter deželnih in drugih pridelkov.

Iz Zabukovski premog. ponudim po K 2-10 za 100 kg pri odjemu celega voza prosto v hišo postavljen v Celju, drugam po dogovoru.

Kupim tudi vsako množino deželnih pridelkov, kakor: žita, fižola, orehovi t. d., i. t. d. ter rabljene solnate in druge vrste, petrolejske in oljnate posode.

Pismena naročila se izvršujejo z obratno pošto. 2859

1776

Pozor!

Prevzame se stara, dobro upeljana mešana irgovina

v večjem kraju na Slovenskem; natančne podatke, koliko prometa, koliko zaloge in plačilni pogoji, naj se pošljejo na upravništvo pod »Trgovca 101«.

1507

Hiša

podobna vili, enonadstropna, s šestimi sobami, z lepim vrtom v Rožni dolini št. 217, tik Ljubljane, ležeča naspr. peka se prodaja.

Dobro ohranjen

1898

stroj za izdelovanje drož

z vso opravo vred se po nizki ceni prodaja. Poduk za izdelovanje ter druga potrebna navodila brezplačno.

Ponudbe naj se pošljejo pod šifro »Obstanek zagotovljen« upravništvu »Slovenca«.

Vsa Ljubljana govori o tem, da je

Karol Planinšek-ova

pražena kava

najboljša ! ! ! !

Št. 328/1pr.

Razglas.

Po § 23. al. 6 volilnega reda za volitve v državni zbor prepovedani so za čast volitev v volilnem prostoru in v poslopju, v katerem se vrši volitev, kakor tudi v bližnji okolici tega poslopja, nagovori na volilce in vsaka volilna agitacija na katerikoli način.

Ta prepoved obsega:

za I. volilno komisijo: celo poslopje »Mestnega doma« ter trg v okolici na 50 korakov oddaljenosti;

za II. in III. volilno komisijo: celo poslopje mestne deklške osemrazrednice pri Sv. Jakobu ter trg in ulice ob vseh treh straneh tega poslopja;

za IV. volilno komisijo: celo poslopje št. 21. v Cerkveni ulici in ulice v okolici do 50 korakov oddaljenosti;

za V. volilno komisijo: celo poslopje mestnega deklškega liceja ter Bleiweisovo cesto in Šupičevo ulico ob obeh straneh tega poslopja;

za VI. volilno komisijo: celo poslopje II. mestne deške ljudske šole ob Cojzovi cesti ter Cojzovo cesto ob dolžini pročelja tega poslopja;

za VII. volilno komisijo: celo poslopje c. kr. I. višje gimnazije ter Tomanovo in Kolizejsko ulico ob gimnazijskem poslopju;

za VIII. volilno komisijo: celo poslopje hotela »Union« ter ulice ob obeh straneh tega poslopja;

za IX. volilno komisijo: celo poslopje I. mestne deške šole v Komenskega ulici in ulico ob obeh straneh tega poslopja;

za X. volilno komisijo: celo poslopje mestne jubilejske ubožnice ter Japljevo ulico v dolžini pročelja tega poslopja;

za XI. volilno komisijo: celo poslopje mestne šole na Barji in okolico na 50 korakov oddaljenosti.

To se daje na javno znanje z dostavkom, da se prestopki te prepovedi kaznujejo po določilih ministerialne naredbe z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 29. majnika 1911.

Za začasno oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane postavljeni c. kr. deželni vlade svetnik:

Laschan I. r.

1791